

JMG

Kandidatuppsats i journalistik

2018-05-21

Institutionen för journalistik,
medier och kommunikation

www.jmg.gu.se

Nazister i nyheter

En kvantitativ innehållsanalys av hur Nordiska
motståndsrörelsens demonstration den 30 september 2017
gestaltades i svensk tryckt press

Författare: Alice Nordevik och Katja Palo

Handledare: Mathias Färdigh

Kursansvarig: Marina Ghersetti



GÖTEBORGS UNIVERSITET
JOURNALISTIK, MEDIER OCH KOMMUNIKATION

Abstract

This bachelor thesis is a quantitative content analysis of the Swedish nazi group Nordiska motståndsrörelsen (NMR), their demonstration in Gothenburg on the 30th of September 2017 and the counter demonstrations against it. Using theories of framing we examined whether the demonstrations were framed in an episodic (event- or exemplar-oriented) or thematic (issue-oriented) way, and whether it differed between newspapers. In addition to framing, we used theories of newsworthiness and commercialisation to analyse the results.

The way in which an event is being framed in the media influences how the public perceive the issue at hand and how they form opinions about it. Therefore, it is relevant to study how different events are framed and presented. In total we analysed more than 700 articles from 133 different newspapers published during a two week period before, during and after the demonstrations.

The results showed that the overall coverage of the demonstrations was primarily episodic—specifically episodic event-oriented. However, the counter demonstrations had a higher rate of thematic coverage than the NMR demonstration. Regarding the difference between newspapers, we found that tabloid newspapers to a higher extent framed the events as episodic rather than thematic. Conversely, the daily newspapers had a higher rate of thematic rather than episodic coverage. However, the results showed no difference between local or national daily newspapers.

Our conclusion is that although the coverage of the NMR demonstration had a higher percentage of episodic framing, it is inaccurate to state that it was entirely the responsibility of the journalists. Due to the refusal of NMR to speak to the media, journalists were required to turn to official sources such as the police instead. This led to the fact that the majority of the articles were written from a police perspective. As thematic framing often depend on demonstrators offering their point of view, coverage of the NMR demonstration was naturally less thematic.

Keywords: The NMR demonstration in Gothenburg, nazism, Nordiska motståndsrörelsen, episodic and thematic framing, swedish press, quantitative content analysis.

Nyckelord: NMR-demonstrationen i Göteborg, nazism, Nordiska motståndsrörelsen, episodisk och tematisk gestaltning, svensk tryckt press, kvantitativ innehållsanalys.

Innehållsförteckning

1 Inledning	5
2 Bakgrund	6
2.1 Nordiska motståndsrörelsen	6
2.2 Händelseförlopp 30 september 2017	6
3 Teori	8
3.1 Gestaltningsteori	8
3.1.1 Gestaltningseffekter	8
3.2 Nyhetsvärdering och nyhetsurval	9
3.2.1 Nyhetsvärdering	9
3.2.2 Nyhetsurval	10
3.3 Medialiseringstekniker	11
3.4 Kommersialisering	11
4 Tidigare forskning	13
4.1 Demonstrationer i media	13
4.2 Episodiska och tematiska gestaltningar	13
4.2.1 Tidigare forskning kring gestaltningseffekter	14
4.3 Tidigare forskning om demonstrationerna 30 september	15
4.4 Inomvetenskaplig problematisering	15
5 Syfte och frågeställningar	17
6 Metod och material	18
6.1 Tidigare forskningsmetoder	18
6.2 Studiens metod	19
6.3 Material	20
6.3.1 Sökord och mediearkivets begränsningar	21
7 Validitet	23
7.1 Begreppsvaliditet	23
7.2 Mätfel	24
7.3 Reliabilitet	25
7.3.1 Reliabilitetstest i detalj	25
7.4 Intern och extern validitet	26
7.5 Resultatvaliditet	26
8 Resultat och analys	28
8.1 Vilken gestaltning dominerade i rapporteringen om NMRs demonstration?	29
8.2 Vilken gestaltning dominerade i rapporteringen om motdemonstrationerna?	37
8.2.1 Gestaltning av båda demonstrationerna	42
8.3 Skiljer det sig mellan olika tidningar?	45

9 Slutdiskussion	48
10 Referenslista.....	50
Bilaga 1.....	54

1 Inledning

Den 30 september 2017 genomförde nazistiska Nordiska motståndsrörelsen (NMR) en tillståndsgiven demonstration i centrala Göteborg. De delade ut fanor och sköldar till deltagarna i marschen. Samtidigt pågick den årliga Bokmässan i Göteborg, det största kulturevenemanget i Norden. Även Jom Kippur, en av judendomens viktigaste högtider, inföll samma dag. Fler än tusen poliser kallades in, delar av centrala Göteborg spärrades av och tusentals motdemonstranter samlades. NMR ville passera både Bokmässan och en judisk synagoga under sin marschväg, men blev slutligen tilldelade en annan väg. Två veckor tidigare hade de genomfört en annan demonstration i Göteborg, utan tillstånd (Lundqvist & Pierrou, 2017, 9 oktober).

De senaste åren har det pågått en nationell debatt kring yttrandefrihet och alternativa grupper. På ledarsidor och sociala medier har det argumenterats kring Nordiska motståndsrörelsens rätt att demonstrera. Vissa menar att de har rätt till sin yttrandefrihet, medan andra anser att det de står för strider mot grundläggande mänskliga rättigheter och att demonstrationen därmed inte borde tillåtas. På liknande sätt har det debatterats kring den högerextrema tidskriften Nya Tider som under 2016 och 2017 deltog som utställare på Bokmässan i Göteborg. Under 2017 protesterade många författare och besökare genom att bojkotta Bokmässan och besöksiffrorna minskade markant. Detta ledde till att Bokmässans dåvarande VD avgick och till sist ett beslut om att Nya Tider inte är tillåtna att närvara på 2018 års Bokmässan (Runevad Kjellmer, 2017, 28 november).

En stor del av debatten kring NMR, Nya tider och Bokmässan skedde i medierna. Men inte bara i debattartiklar och åsiktsmaterial, utan händelserna generade även ett stort antal nyhetsartiklar. Enligt en undersökning från Novus skrevs det över 2000 artiklar under dagarna Bokmässan 2017 pågick. 65 procent av dem refererade på något sätt till NMR, nazister eller demonstrationen (Medierna i P1, 2017, 13 oktober).

Relationen mellan demonstranter, olika proteströrelser och medier är komplicerad. Demonstranterna är beroende av medierna för att nå ut med sitt budskap och synas. De har inte samma medel som etablerade institutioner, som ofta använder sig av kommunikationsavdelningar och kontakter för att nå ut till medierna. Medier tenderar också att främst förlita sig på officiella källor. Det betyder att proteströrelser måste veta hur medierna fungerar och agera för att fånga deras uppmärksamhet. Med andra ord måste de anpassa sig efter medielogiken. Medierna tenderar utifrån samma medielogik att dramatisera händelseförloppet och dra fokus till det spektakulära. Det gör att demonstranterna ofta är missnöjda med medierapporteringen och inte upplever att de når ut med sina åsikter (Findahl, 2002, McLeod, 2007).

Medieforskaren Olle Findahl menar att medier genomgående fastnar i något han kallar våldsfiltret. De lyfter fram våldet från några få extrema och låter det representera demonstranterna i allmänhet (Findahl, 2002).

På samma sätt argumenterar McLeod & Hertog för att medier tenderar att rapportera om demonstrationer utifrån en standardiserad mall, som ofta förenklar och avlegitimerar demonstrationens syfte. De menar vidare att ju mer radikal en grupp är, desto mer negativ kommer medierapporteringen vara - och desto närmare kommer rapporteringen följa mallen (McLeod & Hertog, 1999). Med utgångspunkt i det argumenterar McLeod för att journalister alltid bör sträva efter att lämna mallen bakom sig, till förmån för en mer nyanserad bevakning.

Det skulle leda till att fler sociala konflikter kunde lösas och i längden även gynna samhället i stort (McLeod, 2007). Men vad gör man när demonstranterna inte vill samarbeta med journalisterna?

Nordiska motståndsrörelsen är uttalat kritiska till media. På sin hemsida skriver de, under fliken "Media", såhär:

"Media propagerar för massinvandring och integration, ljuger och undanhåller information om "mångkulturens" konsekvenser samt hänger ut de svenskar som protesterar eller försöker organisera sig mot folkmordet, som kriminella [...] I korthet verkar medierna fientligt mot folket vilket får katastrofala följder etniskt, kulturellt och rasligt" (Nordiska motståndsrörelsen, 2018).

I samband med att inbjudan till demonstrationen gjordes offentlig uppmanade Nordiska motståndsrörelsen sina demonstranter att "göra revolt" mot journalister och politiker (Lindholm, 2017, 22 augusti), och under demonstrationen bar demonstranterna på affischer där personer från yrkesgrupperna blev uthängda med namn, bild och texten "förbrytare" (Einerstam, 2 oktober, 2017).

Så hur hanterar media en grupp demonstranter som dels är uttalat fientliga mot journalister och dels står för värderingar som strider mot grundläggande mänskliga rättigheter? Medierna har stor makt över hur allmänheten uppfattar olika händelser, beroende på vilka perspektiv som lyfts och hur (Shehata, 2015). Mot den bakgrunden är uppsatsens syfte att undersöka hur svenskt tryckt press rapporterade om Nordiska motståndsrörelsens demonstration den 30 september 2017, samt de motdemonstrationer som uppkom i samband med den. Vi tar avstamp i gestaltningsteori för att med hjälp av kvantitativ innehållsanalys undersöka hur demonstrationerna gestaltades.

2 Bakgrund

2.1 Nordiska motståndsrörelsen

Nordiska motståndsrörelsen startade 1997 under namnet Svenska motståndsrörelsen, men bytte namn 2015. I samband med namnbytet registrerade de sig även som ett politiskt parti och satsar nu på att ställa upp i kommun-, landstings- och riksdagsvalet 2018. NMR har som mål att genom revolution störta det demokratiska samhället och införa nationalsocialistiskt styre. Deras ideologi bygger till stor del på myten om den judiska världskonspirationen. De är anhängare av rasbiologi och sprider rasism mot människor som inte anses tillhöra den "ariska" rasen (Expo, 2016). Enligt deras egen hemsida vill NMR "skapa en auktoritär och handlingskraftig stat vars främsta uppgift är att värna det nordiska folket", samt "införa en direktdemokrati med beslutande folkomröstningar i flertalet frågor som rör folket konkret i vardagen". De skriver även på sin hemsida att deras absolut viktigaste mål är den ariska rasens överlevnad och frihet (Nordiska motståndsrörelsen, 2018).

2.2 Händelseförlopp 30 september 2017

Med anledning av NMRs demonstration och motdemonstrationerna gjorde polisen sin största insats i Göteborg sedan kravallerna vid EU-toppmötet 2001 (Delin & Littorin, 2017, 30 september). Redan från och med den tillståndslösa demonstrationen som genomförts två

veckor tidigare inledde polisen en så kallad särskild händelse, vilket innebär att polisen reserverar särskilda resurser för att arbeta med en aktuell händelse. Polisen i region Väst fick dessutom förstärkning från andra delar av landet (Bornemann/TT, 2017, 30 september). NMR själva hade innan demonstrationen gått ut med uppgifter om att det skulle bli den största hittills med över 1000 deltagare, men istället blev de mellan 500-700 stycken (Baas, 2017, 30 september).

Demonstranter från Nordiska motståndsrörelsen hade fått en anvisad samlingsplats utanför Scandinavium, men valde att samlas på parkeringen utanför Ica Maxi på kommungränsen mellan Göteborg och Mölndal. Därifrån skulle de sedan i samlad trupp, bärande på sköldar och fanor, ta sig till Scandinavium. Men på vägen dit bröt sig några igenom polisens linje och försökte avvika från den anvisade vägen, enligt NMR själva på grund av att motdemonstranter kastade sten mot dem (Delin & Littorin, 2017, 30 september). Det ledde till att flera demonstranter blev gripna. Polisen slog sedan en så kallad järnring runt demonstranterna från NMR, i höjd med Ica Focus som ligger nära Bokmässan i centrala Göteborg (Baas, 2017, 30 september). Där stod de sedan stilla i flera timmar och flera ledande personer från NMR höll tal. Demonstrationstillståndet löpte ut, men de vägrade lämna platsen (Bornemann/TT, 2017, 30 september).

Vid ett tillfälle uppstod våldsamheter då vänsterextrema motdemonstranter attackerade polisen för att försöka nå de inringade NMR-demonstranterna. Det kastades smällare och gjordes utfall mot polisen, som flera gånger fick försöka skingra dem. Stämningen beskrevs som "hätsk", men runt klockan tre hade polisen lyckats skingra motdemonstranterna. Under dagen hade tusentals motdemonstranter samlats för att markera mot NMR, majoriteten med fredliga avsikter (Delin & Littorin, 2017, 30 september).

Vid ett senare tillfälle skedde en våldsam konfrontation mellan demonstranter från NMR och polisen, där demonstranterna skanderade saker som "folkförrädare" och "nordisk revolution, utan pardon". Ett antal demonstranter ska vid samma tillfälle ha attackerat en grupp journalister och tryckt upp dem mot tomma polisbussar. Flera av demonstranterna blev därefter bortförda av polis (TT, 2017, 30 september). Runt klockan fem på eftermiddagen eskorterades demonstranterna tillbaka till samlingsplatsen vid Ica Maxi i Mölndal (Baas, 2017, 30 september).

Totalt greps 35 personer under dagen och ytterligare 29 omhändertogs. 23 personer blev sedan anhållna, varav 22 av dem tillhörde NMR. Simon Lindberg, NMRs ledare, fanns bland de anhållna (TT, 2017, 1 oktober).

3 Teori

Mediers rapportering är alltid ett resultat av redaktionella processer, vilket i sin tur hänger ihop med mediasystemet som helhet (Tuchman, 1978). För att kunna förklara varför svenska tidningar rapporterade om demonstrationerna den 30 september som de gjorde måste vi förstå de bakomliggande processerna. Därför använder sig denna studie av ett teoretiskt ramverk som består av gestaltningsteori, nyhetsvärdering, nyhetsurval, medialiseringstekniker samt kommersialisering. Nedan följer en redogörelse för de olika teorierna.

3.1 Gestaltningsteori

Gestaltningsteorin, eller framing på engelska, handlar om hur nyhetsmedierna ramar in och gestaltar olika händelser och sakfrågor. De ges en specifik innebörd genom sättet de förmedlas på, vilket i sin tur beror på andra faktorer, exempelvis mediets format. Beroende på hur stor plats nyheten ges i tidningen måste den kanske redigeras, kortas och värderas (Shehata, 2012).

I *Making News* (1978) var Gaye Tuchman en av de första som använde begreppet *framing* som en metafor för att nyheter fungerar som ett fönster mot omvärlden. Hon menade dock att ett fönster aldrig kan vara en objektiv spegling av verkligheten. Vad man ser genom fönstret beror på många olika faktorer: hur nära man står, hur tjockt glaset är och åt vilket håll man tittar (Tuchman, 1978). Även andra forskare använde tidigt begreppet framing för att studera vilka medvetna och omedvetna redaktionella val som gör att nyhetsrapporteringen alltid bygger på vissa givna perspektiv (Shehata, 2015).

1993 försökte Robert Entman definiera begreppet framing mer precist och hans definition är idag en av de mest citerade:

“To frame is to select some aspects of a perceived reality and make them more salient in a communicating text, in such a way as to promote a particular problem definition, causal interpretation, moral evaluation, and/or treatment recommendation for the item described.” (Entman, 1993:52).

Enligt honom handlar alltså framing om urval och uppmärksamhet samt att definiera och formulera problem. Genom att framhäva vissa delar av verkligheten synliggör medierna en viss problemdefinition, dess orsaker och lösningar samt gör en moralisk bedömning (Entman, 1993).

Teorier om gestaltning är den centrala utgångspunkten för denna studie. Med förutsättningen att medier aldrig kan spegla verkligheten, utan alltid framhäver ett visst perspektiv, vill vi undersöka hur demonstrationerna den 30 september gestaltades.

3.1.1 Gestaltningseffekter

Inom gestaltningsteorin kan man skilja på två indelningar: studier som undersöker förekomsten av olika gestaltningar inom nyhetsjournalistiken, samt studier som analyserar vilka effekter gestaltningarna kan ha på publiken och opinionen (Shehata, 2015). Entman (1993) identifierar fyra områden i kommunikationsprocessen där gestaltningseffekter förekommer: avsändaren, texten, mottagaren och kulturen. Olika gestaltningar i texter tar sig

uttryck genom närvaro eller frånvaro av olika nyckelord, standarduttryck, stereotypiserade bilder, vilka källor som används och meningar som förstärker olika fakta.

Tuchman (1978) kom fram till att nyheternas förklaringar av händelser fungerar som den kontext allmänheten diskuterar händelsernas betydelse utifrån. Bland annat ordval har visat sig vara viktigt, de ord som medierna använder för att beskriva en händelse är de ord som publiken sedan associerar händelsen med. Därmed har medier stor makt gällande att definiera vad som räknas som ett problem i samhället (Tuchman, 1978).

Forskare har identifierat gestaltningseffekter i många olika sammanhang. James N. Druckman (2001) delar in forskningen om gestaltningseffekter i två läger: *equivalency framing effects*, som fokuserar på hur olika ord, som logiskt betyder samma sak, leder till att människor väljer olika ståndpunkter. Till exempel kan man säga 5 procents arbetslöshet eller 95 procents sysselsättning. De har samma innebörd, men det ena alternativet verkar mer negativt än det andra. Det andra lägret, *emphasis framing effects*, studerar hur medier väljer att framhäva vissa aspekter av ett problem. Det leder till att individer tenderar att lägga vikt vid just de aspekter som framhävs när de formar sina åsikter. Emphasis framing effects påverkar alltså snarare den världsbild som publiken formar sina åsikter utifrån, än åsikterna i sakfrågor (Druckman, 2001).

Denna studie kommer inte mäta effekter av olika gestaltningar, men vi anser ändå att det är relevant att ta del av för att förstå hur olika gestaltningar kan påverka publiken. Vi kommer att resonera kring hur rapporteringen av demonstrationen skulle kunna påverka publiken beroende på undersökningens resultat - alltså vilken gestaltning som dominerade.

3.2 Nyhetsvärdering och nyhetsurval

Trots att nyhetsvärdering och nyhetsurval ofta behandlas som synonymer har begreppen olika innebörd. Nyhetsvärdering handlar om hur potentiella nyheter bedöms i arbetsprocesserna på redaktionerna, medan nyhetsurval handlar om vad som faktiskt blir en nyhet och publiceras. Det finns ett obegränsat händelseflöde i världen. Medierna kan omöjligen fånga upp allt, därför handlar en stor del av den journalistiska processen om att välja och välja bort (Strömbäck, 2015).

Teorier om nyhetsvärdering och nyhetsurval är relevanta att ta del av för att förstå varför medierna prioriterat som de gjort gällande bevakningen av Nordiska motståndsrörelsens demonstration. För att förstå vad som blir nyheter och varför behöver man även känna till processerna bakom.

3.2.1 Nyhetsvärdering

Vad som blir en nyhet prövas och omprövas ett flertal gånger innan publicering. Redaktionen tar hänsyn till dess nyhetsvärde i förhållande till andra nyheter samma dag, om den redan blivit publicerad av något annat medium och om det finns bra bildmaterial tillgängligt. (Ghersetti, 2012). I *The Structure of Foreign News* (1965) identifierar Galtung och Ruge tolv faktorer som påverkar om något blir en nyhet eller inte, med hypotesen att ju fler faktorer en händelse uppfyller desto större är chansen att det blir en nyhet. (Galtung & Ruge, 1965). Sedan dess har det gjorts en rad studier på samma tema, men i boken *Handbok i journalistikforskning* (2015) identifierar Strömbäck sex faktorer som återkommande framhävs som viktiga.

1. Närhet. Hör samman med begreppet aktualitet: en nyhet ska vara aktuell och ha inträffat nära i tid. Handlar också om närhet rent geografiskt och kulturellt: ett land som ligger långt bort är mindre sannolikt att uppmärksammas, likaså ett land vars kultur är annorlunda och svår att relatera till.
2. Elitcentrering. Representanter för olika eliter är vanligt förekommande i medierna. Det kan vara både politisk, kulturell, idrottslig eller ekonomisk elit. Helt enkelt personer vars livsstil, inkomst eller yrke avviker från vanliga människors. Även vilka organisationer, institutioner och nationer som förekommer i medierna beror på elitcentreringen. Ju mer makt och inflytande, desto större uppmärksamhet i media.
3. De institutionella agendorna. Saker som får stor uppmärksamhet inom politiken och myndigheter får ofta även stor uppmärksamhet i media.
4. Sensation, avvikelser. Handlar om oväntade, överraskande och oanade händelser. Ofta är de tydligt negativa, men kan även handla om positiva händelser.
5. Hot och risker. Eventuella hot och risker mot samhället eller samhällsgrupper blir ofta nyheter. Exempelvis konflikter och brott.
6. Kontinuitet. Nyheter handlar ofta om uppföljning på vad som tidigare hänt. Om en fråga redan befinner sig på mediernas dagordning är det större chans att den blir en nyhet igen (Strömbäck, 2015).

Teorin om nyhetsvärdering hjälper oss att tolka studiens resultat och ge möjliga förklaringar till det. Ett resultat som visar en övervägande rapportering utifrån en viss gestaltning kan eventuellt förklaras med stöd i ovan nämnda faktorer.

3.2.2 Nyhetsurval

Nyhetsmedier idag förväntas producera aktuell och relevant journalistik, på ett så snabbt sätt som möjligt till minsta möjliga kostnad. För att kunna göra det utvecklas praxis för att standardisera rutinerna på nyhetsredaktionerna. Det innebär att det inte är de enskilda journalisterna som är viktiga, utan att arbetet går till på ett liknande sätt på alla redaktioner oavsett vem som faktiskt utför det.

Urvalsprocessen inom journalistiken delas upp i två dimensioner: innehåll och form. Innehåll innebär det medierna faktiskt rapporterar om, vilka personer och händelser som kommer med i nyheterna. Form handlar om sättet urvalet presenteras i medierna, hur det bearbetas och framhävs. Det kan i sin tur sedan delas in i yttre form och inre form, där yttre form handlar om hur nyheten ska anpassas till mediets yttre förutsättningar såsom layout och publicering, medan inre form handlar om hur själva texten paketeras till en dramaturgisk berättelse.

Nyhetstexter är i många aspekter baserade på klassisk berättarteknik. Specifikt gällande den så kallade journalistiska vinkeln, som i princip alla nyhetstexter baseras på. Det går ut på att lyfta fram det väsentliga i texten, det som är mest intressant och aktuellt, ibland på bekostnad av annan information. En av de vanligaste vinklarna är konfliktvinkeln, där man fokuserar på motsättningar och kontroverser (Ghersetti, 2012).

Teorier om nyhetsurval är relevanta för denna studie främst gällande form. Skulle det visa sig att en viss gestaltning dominerar kan det eventuellt förklaras med hur stort utrymme nyheten får i tidningen. Att beskriva någonting utifrån ett tematiskt perspektiv kan antas kräva mer utrymme, då man behöver förklara mer komplexa skeenden och sätta det i ett större perspektiv. På samma sätt kan en episodisk gestaltning tänkas kräva mindre utrymme, då det handlar om den enskilda händelsen. Alltså kan en specifik gestaltning eventuellt ha andra, bakomliggande förklaringar där nyhetsurval är en av dem.

3.3 Medialiseringstekniker

Enligt medieforskaren Gudmund Hernes (återgiven i Johansson, 2008) använder medierna, förutom nyhetsvärdering och nyhetsurval, något han kallar medialiseringstekniker. Det är olika slags tekniker för att fånga publikens intresse. En händelse kanske bedöms som viktig, men inte nog intressant. Då kan medierna vinkla nyheten på ett visst sätt för att göra nyheten mer attraktiv för den tänkta publiken. De medialiseringstekniker Hernes nämner är följande:

1. Tillspetsning. Källor som formulerar sig tydligt, kort och koncist framhävs. Citat som framhäver en tydlig ståndpunkt lyfts fram.
2. Förenkling. Komplexa argument och skeenden förenklas, man får inte vara för nyanserad.
3. Polarisering. Konflikter och motsättningar fångar publikens uppmärksamhet och väcker känslor.
4. Intensifiering. Dramatik är spännande. Genom att framhäva det dramatiska och sensationella blir berättelsen mer intressant och levande.
5. Konkretisering. Genom att konkretisera det abstrakta eller framhäva det som redan är konkret fångar man publikens uppmärksamhet lättare.
6. Personifiering. Enskilda personer är en av de saker som intresserar människor mest. Att lyfta fram dem möjliggör identifikation hos publiken (Johansson, 2008).

Strömbäck lägger även till stereotypisering till dessa. Medier använder sig av stereotyper för att publiken lättare ska kunna identifiera sig i texten. Om vi känner igen oss i något kan vi lättare ta det till oss (Strömbäck, 2000).

Teorin om medialiseringstekniker är besläktad med nyhetsurval och nyhetsvärdering. Med hjälp av dessa tekniker kan medierna ge en nyhet en viss form eller vinkel för att bli mer intressant. Vi ser ett samband mellan medialiseringstekniker och episodisk gestaltning. Det här är alltså något som eventuellt kan förklara medierapporteringen kring demonstrationerna.

3.4 Kommersialisering

Utgångspunkten i teorin om kommersialisering är att medieföretag rent ekonomiskt följer samma villkor och marknadslogik som andra företag. Man är helt enkelt beroende av intäkter från både publik, det vill säga till exempel prenumeranter eller sålda lösnummer, och reklam. Undantaget från detta är public service som finansieras via licenser, som Sveriges Television och Sveriges Radio (Allern, 2012).

I boken *Medierna och demokratin* (2012) skiljer Sigurd Allern på tre olika dimensioner av kommersialisering:

1. Förändringar i mediasystemet. Till exempel när reklamfinansierade radio- och tv-kanaler växte fram i slutet på 80-talet. Public service blev då tvungna att konkurrera om sin publik, vilket de inte behövt tidigare.
2. Att medieföretagen i högre grad fokuserar på ökad lönsamhet och vinster för ägarna och istället nedprioriterar publicistiska och redaktionella intressen. Koncentrationen av tidningarna ägarmässigt, där ett fåtal stora företag äger majoriteten av tidningarna är ett exempel på detta.
3. Förändringar i mediernas innehåll, där samhällsorienterad journalistik får stå tillbaka till förmån för fokus på underhållning. Det kan även ta sig uttryck i att längre och tidskrävande artiklar, till exempel granskningar och reportage, blir allt färre eftersom de är dyrare att producera. Istället fokuserar man på kortare nyhetsartiklar baserade på pressmeddelanden och inköpta nyheter från nyhetsbyråer (Allern, 2012).

Studier visar att en konsekvens av de ekonomiska begränsningarna handlar om vilka intervjupersoner som används. Nyhetsredaktionerna prioriterar officiella källor inom organisationer och institutioner som polisen, räddningstjänsten, kommunen eller olika myndigheter. Detta eftersom de ofta ger information som enkelt och snabbt kan göras om till nyheter (Allern, 2012). Det anses dessutom vara riskfritt att använda sig av sådana officiella källor, eftersom de anses vara "certifierade nyheter" i allmänhet. Med andra ord riskerar man inte att lägga resurser på en nyhet som sedan visar sig vara otillförlitlig (Johansson, 2008).

Teorin om kommersialisering är relevant för denna studie främst gällande den tredje dimensionen, förändringar i mediernas innehåll, samt gällande prioriteringen av officiella källor som intervjupersoner. Det kan vara en förklaring till varför rapporteringen om Nordiska motståndsrörelsens demonstration ser ut som den gör. Men den är också relevant eftersom vi undersöker svensk tryckt press, som verkar på en kommersiell marknad.

4 Tidigare forskning

4.1 Demonstrationer i media

Studier har visat att det finns något som inom forskningen kallas "protest-paradigmen", ett särskilt mönster som media följer i rapporteringen om demonstrationer och protester. McLeod och Hertog (1999) identifierar fem kännetecken för protest-paradigmen:

1. Gestaltningar inom nyheter. Demonstrationer och protester gestaltas ofta som uppror eller brott.
2. Beroende av officiella källor. Medier använder sig i hög grad av officiella källor som polis, räddningstjänst och myndigheter för att beskriva och definiera en händelse.
3. Åkallan av allmänhetens åsikter. Nyhetsrapportering av demonstrationer innehåller ofta uppgifter om att allmänhetens åsikter om ämnet går emot demonstranternas. Ofta är det en eller ett fåtal personer som får representera hela samhället och vars åsikter generaliseras till att gälla alla vanliga samhällsmedborgare. På detta sättet framställs ofta demonstranterna som en minoritet som avviker från samhällets värderingar.
4. Avlegitimering. Medier misslyckas ofta med att förklara bakgrunden och kontexten kring demonstrationerna och därmed även syftet med den. Detta gör att demonstrationen kan uppfattas som irrationell och meningslös.
5. Demonisering. Det är vanligt att mediebevakningen ofta framhäver de negativa konsekvenserna av en demonstration, till exempel våld, skador på egendom, påverkan på trafiken, kostnader för samhället på grund av polisinsatser med mera (Återgivet i McLeod, 2007).

Ju mer radikal en grupp är, desto mer negativ kommer medierapporteringen om den vara (Shoemaker, 1984). Baserat på den logiken menar McLeod och Hertog (1999) att ju mer radikal en grupp är, desto tydligare kommer nyhetsrapporteringen ske inom ramarna för protest-paradigmen när det handlar om gruppen och dess demonstrationer. För att mäta hur radikal en grupp är gör forskarna skillnad på två dimensioner: extremism och militant beteende (*militancy*). Gruppens extremism avgörs av dess ideologiska mål, vad de vill uppnå i samhället och hur stor reform det är jämfört med dagens samhälle. Gruppens militanta beteende definieras av deras strategier och beteende under demonstrationerna, om de håller sig inom ramarna för vad som anses vara socialt acceptabelt eller om de tar till våld (McLeod & Hertog, 1999).

McLeod (2007) argumenterar för att alla skulle dra nytta av att protest-paradigmen överges, både demonstranterna och samhället i stort. Han menar att journalister bör sträva efter en mer mångfacetterad bevakning, där fler perspektiv lyfts och olika nyanser tydliggörs. På så sätt skulle fler sociala konflikter få bättre utfall (McLeod, 2007).

4.2 Episodiska och tematiska gestaltningar

En av de mest inflytelserika studierna inom gestaltningseffekter är Iyengars (1991) studie om amerikanska tv-nyheter. Han noterade där en uppdelning i hur sakfrågor antingen skildrades

med ett samhällsfokus där händelser sattes in i ett större, mer strukturellt sammanhang eller med ett huvudsakligt fokus på enskilda individer och händelser. Det förstnämnda kallade han tematisk gestaltning och det sistnämnda episodisk gestaltning. I olika experiment visade han sedan att publiken tillskrev olika aktörer ansvar beroende på vilken gestaltning nyheterna hade. De som fått se tematiska gestaltningar höll politiker ansvariga för det problem nyheterna hade tagit upp, medan de som sett episodiska gestaltningar i högre utsträckning formade åsikter om de enskilda individer som inslaget handlade om. Iyengar undersökte bara tv-nyheter, men menade att tryckt press gestaltar nyheter mer tematiskt än tv, på grund av mediets form (Iyengar, 1991).

I studien *Reporting demonstrations: On Episodic and Thematic News Coverage of Protest Events in Belgian Television News* (2015) undersöker Ruud Wouters hur protester i Bryssel gestaltats i belgiska tv-nyheter utifrån teorier om tematisk och episodisk gestaltning. Han gör dock en uppdelning av den episodiska gestaltningen i två: episodisk-händelse och episodisk-exempel. Den förstnämnda definieras genom fokus på detaljer kring händelserna under demonstrationen, medan den andra har ett fokus på personliga vittnesmål och berättelser. Wouters resultat visar att medierna i allmänhet oftare gestaltar demonstrationer tematiskt än episodiskt. Mer detaljerat finner han dock att demonstrationer som stör den allmänna ordningen oftare gestaltas utifrån ett episodisk-händelseperspektiv, medan större demonstrationer oftare gestaltades utifrån ett episodisk-exempelperspektiv. De demonstrationer vars samordnande organisationer har högre anseende hos media gestaltas däremot i högre grad utifrån ett tematiskt perspektiv.

I studien *From protest to agenda building: description bias in media coverage of protest events in Washington DC* (2001) undersöktes förekomsten av tematiska och episodiska gestaltningar av demonstrationer i amerikanska dagstidningar och tv-inslag år 1982 och 1991. Författarna kom fram till att demonstrationerna gestaltades mindre tematiskt i tryckt press än i tv. Deras resultat står i kontrast mot Iyengars (1991) slutsats om att tv-nyheter är mindre tematiska än tidningsnyheter. De kom också fram till att demonstrationer överlag gestaltades episodiskt oftare än tematiskt. Deras resultat skiljer sig alltså markant från Wouters. De fann också att kontroversiella demonstrationer, inslag av våld och motdemonstrationer bidrog till högre grad av episodisk gestaltning. Till exempel var det mer troligt att demonstrationer anordnade av krigsveteraner gestaltades till fördel för demonstranterna än demonstrationer av Ku Klux Klan. En mer tematisk gestaltning antas alltså vara positivt för demonstranterna som vill föra fram sitt budskap (Smith, McCarthy, McPhail & Augustyn, 2001).

4.2.1 Tidigare forskning kring gestaltningseffekter

I *Media Framing of a Civil Liberties Conflict and Its Effect on Tolerance* undersöktes människors tolerans mot en kontroversiell demonstration av gruppen Ku Klux Klan. Experimentstudien visade att de som exponerats för en nyhetsrapportering som framhävde Ku Klux Klans yttrandefrihet var mer toleranta och tillåtande gällande deras rätt att demonstrera och hålla offentliga tal. De som däremot fått ta del av nyheter som fokuserade på säkerhetsrisken, samt de våldsamma sammandrabbningar med motdemonstranter som ofta uppstod under demonstrationerna, var mer negativt inställda. Sammantaget kom studien fram till att vilka delar av en kontroversiell händelse som medier väljer att framhäva, genom ordval, bilder och vilken journalistisk vinkel som används, kan leda till väldigt olika gestaltningar av samma händelse. Det i sin tur påverkar allmänhetens uppfattning av vad som är problemet, och hur de sedan formar sina åsikter om problemet i fråga. De som exponerats för en yttrandefrihets-gestaltning var mer villiga att låta demokratiska rättigheter innefatta

även grupper som Ku Klux Klan, de förkastliga saker de står för och den potentiella säkerhetsrisken de utgör (Nelson, Clawson & Oxley, 1997).

En liknande studie gjordes i Nederländerna. Inspirerade av ovan nämnda studie undersökte de hur individuella värderingar samverkade med mediala gestaltningar. Resultatet visade att experimentdeltagare som värderade allmän ordning var mer toleranta när demonstrationen gestaltades utifrån yttrandefrihet. Deltagare som värderade yttrandefrihet högre visade tolerans oavsett om de exponerades för gestaltning utifrån yttrandefrihet, allmän ordning eller en mer neutral gestaltning. De visade dock högre tolerans när de exponerades för yttrandefrihetsgestaltningen (Ramírez & Verkuyten, 2011).

4.3 Tidigare forskning om demonstrationerna 30 september

Två kandidatuppsatser som handlar om medierapporteringen kring NMRs demonstration den 30 september 2017 har publicerats, båda är kritiska diskursanalyser. Den ena, *Nordiska Motståndsrörelsens demonstration i Göteborg - en demokratisk paradox*, fokuserar på debatten kring demonstrationen och undersöker endast åsiktsmaterial (Lidén & Larsson, 2017).

Den andra, *Normala nazister*, jämför hur nazister gestaltades i samband med NMRs demonstration 2017 och en nynazistisk demonstration under årsdagen av kristallnatten 1997. Materialet består av både nyhets- samt åsiktstexter och är under båda åren som jämförs begränsat till de tre närmaste dagarna efter demonstrationerna. Författarna kommer fram till att händelsen 2017 får mycket större utrymme i tidningarna än händelsen 1997. Den tas också på större allvar. Beskrivningen av nazisterna som individer har förflyttats från att beskriva dem som bråkiga ungdomar till att 2017 beskriva dem som ett reellt hot. Större fokus läggs också vid deras ideologiska tillhörighet (Adrell & Glatzl, 2017). Viktigt att påpeka är att de gjort en kvalitativ undersökning med begränsat material och bara undersökt två händelser i två morgontidningar. Det går alltså inte att generalisera utifrån deras resultat, men det kan ändå ge en intressant fingervisning om hur demonstrationen gestaltades. Denna studie skiljer sig från ovan nämnda då den endast fokuserar på nyhetsmaterial samt undersöker om tematisk eller episodisk gestaltning dominerar, med hjälp av kvantitativ innehållsanalys och ett större urval.

4.4 Inomvetenskaplig problematisering

Det har alltså gjorts en rad olika studier gällande episodisk och tematisk gestaltning, samt gestaltningseffekter. Däremot har forskarna kommit fram till relativt olika resultat, både gällande vilken gestaltning som är vanligast och hur det skiljer sig mellan olika typer av medier. Dessutom leder olika mediasystem och politiska system till skillnader i journalistikens innehåll. Mycket av den tidigare forskningen har gjorts i USA, som har ett mer marknadsorienterat mediasystem än den demokratiska korporativistiska modellen i Nordeuropa (Hallin & Mancini, 2004). Därför kan man anta att forskningsresultaten från Belgien och Nederländerna är mer lika en svensk kontext. Men beskrivningsperspektiv och nyhetsvärdering styrs också till viss del av den nationella kontexten (Shoemaker & Cohen, 2006). Vi kan också konstatera att det finns relativt få svenska studier gällande episodisk och tematisk gestaltning i nyhetsrapporteringen. Alltså anser vi det vara relevant att göra en sådan studie i en svensk kontext.

Sammanfattningsvis har det alltså gjorts två studier om NMRs demonstration den 30 september, men då denna studie skiljer sig i metod och syfte kommer den ändå bidra med ny kunskap till forskningen. Utöver det har det gjorts ett antal studier gällande episodisk eller tematisk gestaltning av demonstrationer, men endast i amerikansk och belgisk kontext. Vi har alltså definierat en forskningslucka gällande episodisk eller tematisk gestaltning av demonstrationer i en svensk kontext, och väljer då att undersöka NMRs demonstration samt motdemonstrationerna mot den.

5 Syfte och frågeställningar

Syftet med studien är att undersöka hur svensk tryckt press rapporterade om Nordiska motståndsrörelsens demonstration den 30 september 2017 samt de motdemonstrationer som uppkom i samband med den. Vi vill undersöka hur demonstrationerna gestaltades och om det skiljer sig i gestaltningen mellan de olika demonstrationerna.

1. Dominerade en episodisk-händelse, episodisk-exempel eller tematisk gestaltning i rapporteringen om Nordiska motståndsrörelsens demonstration?
2. Dominerade en episodisk-händelse, episodisk-exempel eller tematisk gestaltning i rapporteringen om motdemonstrationerna?
3. Skiljer det sig mellan olika tidningar?

Fråga 1 och 2 konstrueras utifrån gestaltningsteori, baserat på Iyengars uppdelning i episodiska och tematiska gestaltningar samt Wouters ytterligare definition av begreppen. Fråga 3 konstrueras utifrån teorin om kommersialisering. Samtliga frågor tolkas med hjälp av teorier om nyhetsvärdering/nyhetsurval, medialiseringstekniker samt kommersialisering.

6 Metod och material

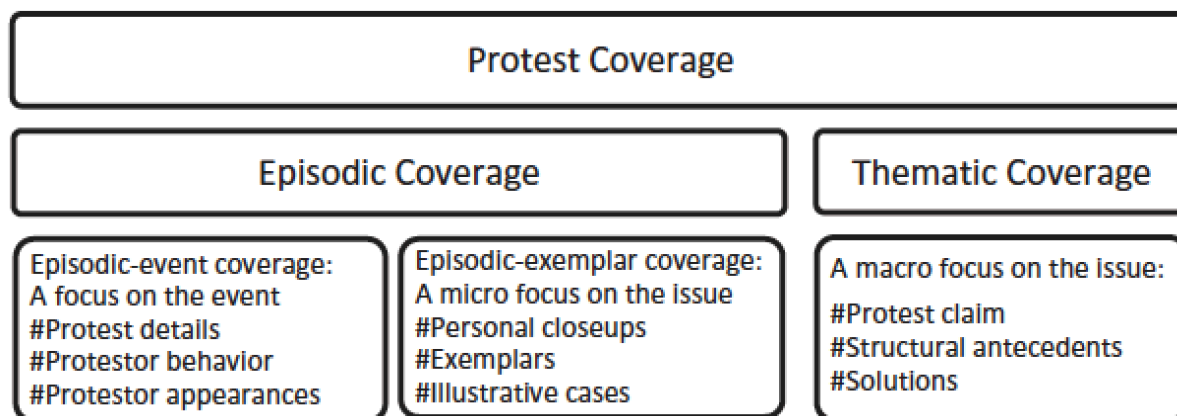
6.1 Tidigare forskningsmetoder

Forskare har använt många olika sätt för att mäta förekomsten av olika gestaltningar. En del har huvudsakligen utgått ifrån Iyengars definition av episodisk och tematisk gestaltning och kodat det till variabler som mäts genom kvantitativ innehållsanalys. Andra kvantitativa studier definierar istället gestaltningar till att gruppera variabler som problemdefinition, ansvar, metaforer, med mera till "inramningspaket" och dessa paket ses sedan som själva gestaltningarna. Många kvalitativa studier har också gjorts, främst induktiva. Jörg Matthes (2009) menar att det finns en mängd olika teoretiska definitioner av gestaltningar och vaga koncept att utgå från, något som är ett problem inom gestaltningsforskningen. Han har analyserat innehållet i en mängd olika studier som mäter gestaltning, för att undersöka vilka definitioner och operationaliseringar som är vanligast. Hans resultat visar att de flesta studier fokuserar på sakfrågespecifika gestaltningar snarare än generella gestaltningar. Bland generella gestaltningar är konfliktgestaltning, ansvar, ekonomiska konsekvenser, mänskliga öden och moral vanligt förekommande. Studien konstaterar dock att det saknas transparens i hur forskarna operationaliserat definitioner av gestaltning till konkreta, mätbara variabler (Matthes, 2009).

I studien *Reporting demonstrations: On Episodic and Thematic News Coverage of Protest Events in Belgian Television News* (2015) undersöker Ruud Wouters ett stort antal protester i Bryssel och hur de gestaltats i tv-nyheter. I sin studie gör han en omvärdering av den episodiska gestaltningen, med motiveringen:

"Demonstrations exactly are events or episodes staged by movements to draw attention to a particular problem or theme. From this point of view, protest coverage would be episodic by definition" (Wouters, 2015:478).

Han delar därför upp den episodiska gestaltningen i två: episodisk-händelse och episodisk-exempel. Den förstnämnda definieras genom fokus på detaljer kring händelserna under demonstrationen, medan den andra har ett fokus på personliga vittnesmål och berättelser. Alltså: episodisk-händelsegestaltning berättar om hur demonstranterna beter sig, om det går lugnt till eller blir kalabalik, om det blir sammandrabbningar eller hålls tal. Den typen av gestaltning ger ofta sken av att protesten blev "lyckad" och uppmärksammad, men om rapporteringen endast fokuserar på det hamnar protestens kärnämne i skymundan och nyhetskonsumenter kan ha svårt att förstå vad det egentligen handlar om. Episodisk-exempelgestaltning däremot tar steget ner till ett mikroperspektiv och fokuserar ofta på den enskilda personen. Detta är ett vanligt grepp inom journalistiken för att göra en större berättelse mer lättförståelig och livfull. Denna typ av gestaltning ger inte protesten i sig samma uppmärksamhet, men ger publiken en mer konkret och individuell förklaring till det stora problemet (Wouters, 2015). Författaren presenterar en modell där de tre olika gestaltningarna förklaras (se figur 6.1).



Figur 1. Three different types of protest coverage, (Wouters, 2015, s. 478).

Vi tar inspiration från Wouters studie och använder oss av samma uppdelning som honom gällande gestaltningar: (a) tematisk, (b) episodisk-händelse, (c) episodisk-exempel. Utifrån hans definitioner har vi utformat tre olika variabler för att mäta de olika gestaltningarna, variabel 16, 18 och 20 (se bilaga 1 för fullständigt kodschema). Trots att även Wouters studie använder sig av kvantitativ innehållsanalys finns det skillnader då den studerar tv-mediet, vi har därför arbetat om definitionerna till variabler som går att tillämpa på text. Vi har dessutom utformat undervariabler till de tre variablerna som mäter gestaltningar, där vi fångar upp nyanser i de olika gestaltningarna. Då mäter vi till exempel vilken typ av detaljer som nämns i episodisk-händelsegestaltning eller vem som bidrar med makroperspektivet i en tematisk gestaltning (V17, 19 och 21).

Från kandidatuppsatsen *Höras i media? Leg tack!* tog vi inspiration i utformningen av variabel 7, gällande artikelns storlek. Liksom denna studie använde de sig av kvantitativ innehållsanalys där de ville få en överblick över ett stort ämnesområde. Vi inspirerades därför av hur de strukturerat sina formvariabler (Karlén, Olsson & Rostamzadeh, 2017).

Till variabel 9-15 har vi hämtat inspiration från kodschemat som användes i kandidatuppsatsen *“Det här var dagen då anonyma tonåringar via sociala medier startade ett upplopp i Göteborg”*. Även de har gjort en kvantitativ innehållsanalys av rapporteringen kring en protest. Det finns dock betydande skillnader när det gäller deras och den här studiens frågeställningar och vi har anpassat variablerna därefter (Erwander & Lindkvist, 2014).

6.2 Studiens metod

Den här studien kommer använda sig av kvantitativ innehållsanalys, med syftet att undersöka hur demonstrationerna i Göteborg den 30 september 2017 gestaltades i svensk tryckt press. Kvantitativ innehållsanalys som metod lämpar sig när man vill undersöka hur ofta något förekommer i ett material eller hur mycket plats det får (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson & Wägnerud, 2012). Metoden är även användbar för att kunna uttala sig om ett större material och förtydliga olika strukturer inom detta, samt när man vill göra kvalificerade gissningar till en större population än den studien undersökt (Nilsson, 2010). Metoden är därför passande för studiens syfte att undersöka hur demonstrationerna gestaltades.

Frekvens och utrymme är den kvantitativa innehållsanslynsens främsta indikatorer på hur centralt eller viktigt något är. Det vill säga hur ofta någonting förekommer och hur stor plats

något ges (Esaiasson et al., 2012). Det passar denna studie eftersom frågeställningen handlar om hur demonstrationen gestaltades på ett mer övergripande, episodiskt/tematiskt plan.

Den viktigaste aspekten i en kvantitativ innehållsanalys är hur frågeställningarna har operationaliserats till mätbara variabler. Med hjälp av ett kodschema ställer man sedan konkreta, standardiserade frågor till det innehåll man vill undersöka (Nilsson, 2010). Vi har därför arbetat fram ett kodschema med inspiration från tidigare forskning och stöd i vårt teoretiska ramverk, för att besvara frågeställningarna.

Vi började med att utforma variabler som mäter form, till exempel datum, tidning och storlek på artikeln. Där har vi även en variabel för vem som kodar, så att vi enkelt ska kunna rätta till eventuella fel och genomföra reliabilitetstest. Sedan gick vi vidare med att utforma de innehållsliga variablerna, såsom vilka aktörer som förekommer i artikeln samt vilka som får uttala sig. Avslutningsvis har vi tre variabler som, utifrån Wouters definitioner, mäter vilken gestaltning som dominerar i artikeln.

De negativa aspekterna av att använda sig av kvantitativ innehållsanalys som metod är dock att man inte kan se det större sammanhanget. En text är alltid en del av en kontext (Nilsson, 2010), i det här fallet den större debatten om yttrandefrihet. Men det kan även finnas andra aspekter i själva artikeln som man missar i en kvantitativ innehållsanalys: bilder, rubrik och andra element såsom nyhetsgrafik till exempel (Ibid, 2010). Studiens frågeställningar hade därför kunnat besvaras med kvalitativ innehållsanalys. Med en sådan metod kan man visserligen mäta frekvens och utrymme, men den baseras också på andra bedömningsgrunder som inte är kvantitativa. Kvalitativ innehållsanalys går mer på djupet och söker efter det som är dolt under ytan för att antingen systematisera eller kritiskt granska innehållet (Esaiasson et al., 2012). Det hade dock inneburit att vi varit tvungna att begränsa urvalet och därmed inte hade kunnat generalisera på samma sätt till materialet som helhet. Som tidigare nämnts har det även redan gjorts flera kvalitativa studier om händelserna, vilket ytterligare bidrog till att vi valde en kvantitativ metod.

6.3 Material

Den här studien fokuserar på hur Nordiska motståndsrörelsens demonstration 30 september 2017 och motdemonstrationerna mot den gestaltades i svensk tryckt press. Givet uppsatsens omfång blev det för kort tidsram för att studera all media och vi valde därför att fokusera på just tidningar. Det innebär att vi inte heller kan generalisera resultatet till och uttala oss om hur media i allmänhet rapporterade om demonstrationerna, utan endast om hur tidningar gjorde det. Inom kategorin tidningar studeras specifikt tryckt press, därmed ingår alltså inte webbsidor och artiklar publicerade på internet i denna studies urval. Detta för att nyhetsurvalet och nyhetsvärderingen blir tydligast i tryckt press, där har man alltid ett begränsat utrymme och måste prioritera noggrannare. Nilsson (2010) menar även att det är svårt att samla in material från internet i efterhand, då allt material inte alltid ligger kvar. Använder man sig endast av tryckt press försvinner dessutom risken att artiklarna har uppdaterats i efterhand (Nilsson, 2010).

Tidsramen är alla artiklar publicerade mellan 23 september och 7 oktober 2017, alltså en vecka innan och en vecka efter demonstrationerna den 30 september, totalt 15 dagar. Detta för att studien ämnar undersöka den övergripande rapporteringen kring demonstrationerna, därför anser vi det vara relevant att även ta med rapportering inför händelserna och rapportering efteråt kring konsekvenserna. Vi valde därmed just en

vecka innan samt en vecka efter själva demonstrationen, eftersom det var då mediebevakningen var som mest intensiv.

Gällande urval av tidningar så undersöks all svensk tryckt press som har publicerat något nyhetsmaterial om händelsen under tidsperioden. Vi använder oss alltså av ett totalurval i kategorin, vilket innebär att man undersöker alla enheter i populationen. Att använda sig av totalurval är en av de allra bästa metoderna för att sedan kunna generalisera sina resultat (Esaiasson et al., 2012).

Ursprungligen var vi endast intresserade av nyhetsmaterial specifikt och planerade därför att välja bort material som sport, kultur och nöje. Men under kodningens gång insåg vi att en stor del av materialet faktiskt fanns på sport- och kultursidorna, eftersom demonstrationerna påverkade pågående kultur- och sportevenemang. Då dessa artiklar i största grad handlade om demonstrationerna ansåg vi det därför vara relevantt att även koda dem. Däremot valde vi bort opinionsmaterial som krönikor, ledare, debatt och insändare. Detta eftersom sådana artiklar är en helt annan genre med andra former av nyhetsvärdering, vilket gör att det blir svårt att koda dem på samma villkor som övrigt material. Vi valde även bort alla former av bildanalys i studien, då analys av bilder inte kan svara på vårt syfte gällande episodisk eller tematisk gestaltning av händelserna. Studiens analysenhet är alltså nyhets-, sport- och kulturartiklar i svensk tryckt press. Vi valde därmed bort puffar för artiklar på förstasidor samt bildtexter.

Kodningen skedde under åtta dagar. Det totala antalet artiklar som antingen nämnde "NMR", "Nordiska motståndsrörelsen", "demonstration" och/eller "Göteborg" under vår valda tidsperiod var 1625 stycken. En stor andel av dem var dock opinionsmaterial eller annat material som föll utanför vårt syfte. Exempel på det som valdes bort var bland annat: artiklar som handlade om bokmässan och nämnde NMR men inte demonstrationen i sig, artiklar som handlade om att medlemmar från NMR blivit dömda för ett bombdåd eller artiklar som handlade om NMRs demonstration två veckor tidigare. Totalt kodade vi 758 artiklar. Värt att nämna är att en stor del av materialet var samma TT-artiklar som publicerats i olika tidningar. Vi har alltså ibland kodat samma artikel många gånger om. Då denna undersökning handlar om gestaltning och utgår ifrån att nyhetsgestaltning påverkar publiken som tar del av den, anser vi att det är relevantt att koda varje enskild artikel då vi vill kunna dra slutsatser om vilken gestaltning publiken som helhet exponerats för.

Totalt kodade vi artiklar publicerade i 133 olika tidningar.

6.3.1 Sökord och mediearkivets begränsningar

Då denna studie baseras på ett totalurval, det vill säga alla publicerade artiklar inom ämnet och tidsperioden, hade det varit omöjligt att gå igenom varje enskild tidning för att hitta materialet. Vi använde oss därför av det svenska digitala Mediearkivet (Retriever). Vi använde oss av följande söksträng:

(nmr OR "Nordiska motståndsrörelsen") AND (demonstr* OR göteborg*)*

För en tydligare precision hade vi kunnat lägga till fler sökord, till exempel protest, möte eller aktion. Men risken med att avgränsa sig för mycket är å andra sidan att man eventuellt missar relevanta träffar. Vi valde därför att ha en relativt öppen sökning och att istället sälla manuellt.

Att använda sig av Mediearkivet som insamlingsmetod har dock fått kritik då allt material inte alltid finns med. Det kan alltså innebära att det finns ett systematiskt bortfall, att en viss typ av

material såsom frilansmaterial vars upphovsrätt inte tillhör redaktionen eller material från en specifik nyhetsbyrå inte finns med (Nilsson, 2010). Det finns alltså en liten risk att vi missat något, men enligt Mediearkivet själva är det främst magasin de saknar och deras källista är i princip heltäckande när det kommer till svenska nyhetskällor. Totalt har de 888 olika källor i kategorin tryckt press. Bland vårt material finns 133 tidningar: allt ifrån gratistidningar till kvällspress, lokalpress, facktidningar, nationella morgontidningar och helgbilagor. Vi anser därför att vi har fått ett så heltäckande urval som möjligt inom den valda tidsramen.

7 Validitet

7.1 Begreppsvaliditet

Begreppsvaliditet handlar om frånvaro av systematiska fel. En ständig utmaning inom all forskning är att översätta teoretiska definitioner till operationella indikatorer, att operationalisera (Esaiasson et al., 2012).

Ett centralt begrepp i den här uppsatsen är “demonstration”. Vi valde att studera NMRs demonstration och de motdemonstrationer som uppkom i samband med den, därför är det viktigt att definiera vad en demonstration är. Nationalencyklopedin definierar ordet demonstration på följande sätt:

“Demonstration är ett sätt att visa vad man tycker och att åstadkomma förändringar genom att väcka uppmärksamhet. Oftast brukar det vara en grupp människor som samlas och håller tal, visar upp plakater, ropar slagord med mera. Man kan också tala om virtuella demonstrationer, till exempel namninsamlingar på internet” (Nationalencyklopedin, u.å.).

Vi valde att utgå från Nationalencyklopedins definition som är relativt bred och räknade därför alla kollektiva aktioner som uttalat ville påverka åt något håll. Till exempel var det ett flertal artiklar om att olika kommuner hissade FN-flaggan. Detta kodade vi som motdemonstration då de uttalat i artikeln förklarade att det var för att stå upp för mänskliga rättigheter och ta ställning mot NMRs demonstration. Vi kunde ha haft en extra variabel för att skilja mellan de olika sorternas motdemonstrationer, då vi nu samlade väldigt olika aktioner under samma variabel. Samtidigt var motdemonstrationerna så många, stora och olika att det inte hade gått att fånga upp alla i olika variabler.

Vi kodade även liknande aktioner som skedde dagen innan NMRs demonstration som motdemonstrationer, men eftersom vi även har en variabel för datum kan vi enkelt skilja dessa åt.

Något som höjer begreppsvaliditeten är att vi tagit fram våra operationella indikatorer med utgångspunkt i tidigare studier. Som vi nämner i metodkapitlet har vi använt Wouters modell över episodisk och tematisk gestaltning och tagit inspiration från hans variabler och tolkningsregler, men anpassat dem till att kunna appliceras på tidningsartiklar. Vi har även hämtat inspiration från flera kandidatuppsatser kodscheman. Vi har alltså arbetat kumulativt, vilket gör det möjligt att jämföra resultaten med andra undersökningar (Esaiasson et al., 2012).

I kodschemat, bilaga 1, finns beskrivet hur alla variablerna tolkades. Däremot fanns det några begrepp som väckte diskussion under kodningens gång. För att andra ska ha möjlighet att upprepa studien på ett så precist sätt som möjligt, och därmed öka studiens validitet, följer nedan en redogörelse för de mer komplexa variablerna.

Variablerna 10, 11 och 12 handlar om vem eller vilka som är aktörer i artikeln. Olyckligtvis var dessa variabler inte helt uttömmande och ibland svåra att tolka. Bland annat politiker och jurister var svåra att koda. De är inte politiker, men inte heller experter trots att de ofta tillför någon form av makroperspektiv. Då de inte föll in i någon annan kategori kodade vi dem som övrigt, vilket i sin tur gjorde att övrigt-gruppen blev väldigt stor och utgjordes av många olika aktörer. Från början hade vi inte heller något variabelvärde för åklagare, men adderade det

den 26 april 2018. Det hade inte förekommit någon åklagare tidigare och då de har en så specifik roll ville vi inte koda det som övrigt. Vi skulle råda framtida forskare att ha ett variabelvärde för politiker och ett för rättsväsendet, där både jurister och åklagare då skulle ingå.

En annan aspekt som väckte diskussioner hos oss var artiklar som handlade om hur många som blev gripna samt anhållna i efterspelet dagarna efter demonstrationerna. Egentligen handlar inte det om demonstrationerna i sig, men vi ansåg ändå att de var tätt sammankopplade. Det vi funderade över gällde då variablerna 16 och 17, som handlar om huruvida artikeln är episodisk-händelse gestaltad (fokus på detaljer) och på vilket sätt. Vi ansåg att det var det och kodade ja på variabel 16. Frågan var sedan hur vi skulle koda variabel 17, där det definieras på vilket sätt gestaltningen tar sig uttryck. Eventuellt skulle detta kunna kodas som "aktörernas beteende", då de har gjort något som leder till att det blir anhållna. I många fall handlade artiklarna endast om att personer som suttit anhållna hade släppts, då det endast nämndes att de blivit anhållna "i samband med NMRs demonstration". Då ansåg vi att det inte föll under "aktörernas beteende" och kodade det som "övrigt". Om studien i framtiden ska upprepas bör det alltså läggas till en variabel som fångar upp efterspelet efter demonstrationerna på ett bättre sätt.

7.2 Mätfel

Vissa av variablerna vi kodat är tolkningsbara och vi är medvetna om de krav det ställer på oss som forskare. Vi har därför suttit tillsammans under hela kodningen och diskuterat i de fall vi varit osäkra på hur något skulle tolkas. Variabler som visade sig vara svårtolkade var särskilt variabel 10, 11 och 12 (aktör 1, 2 och 3). Det var ibland svårt att avgöra vem som var aktör, samt vem som fick mest utrymme och därmed vilken aktör i ordningen de skulle tolkas som. För att motverka begreppsförvirring har vi haft tydliga tolkningsregler för de variablerna, och förtydligade dem ytterligare genom att definiera begreppet aktör närmare i kodningens inledningsfas.

Kritiker mot kvantitativ innehållsanalys som metod hävdar ofta att man, då man endast studerar separata delar av innehållet, därmed riskerar att gå miste om helhetsperspektivet (Nilsson, 2010). Det upplevde vi tyvärr under kodningens gång. Det dök vid några tillfällen upp artiklar som tog ett större grepp på nazismen och högerextremismen i Sverige och gjorde längre granskningar av Nordiska motståndsrörelsen som organisation. Det var artiklar som utan tvekan skulle kodas som tematiska gestaltningar, som verkligen satte ämnet i ett större sammanhang. Dock så nämndes aldrig själva demonstrationen i texten, vilket gjorde att de inte föll inom ramen för denna studie. Som läsare förstod man dock att den enskilda artikeln var en del av ett större tema och endast publicerades på grund av den stundande demonstrationen. Men då artikeln i sig inte berörde det kunde vi inte koda den. Alltså kan man dra slutsatsen att antalet artiklar med tematisk gestaltning i själva verket är något fler än vad studiens resultat kommer fram till.

En annan nackdel med kvantitativ innehållsanalys är att den inte fångar upp saker som inte skrivs uttryckligen men är underförstådda. Till exempel handlade många av artiklarna om att nazisternas demonstrationsväg ursprungligen skulle gå förbi en judisk synagoga under högtiden Jom Kippur. Med våra tolkningsregler kodade vi de artiklarna som episodisk gestaltning, eftersom det handlade om detaljer kring demonstrationsvägen. Men underförstått är att det är en del av nazisternas ideologi. Alltså skulle det med en kvalitativ textanalys kunna tolkas som ett makroperspektiv och därmed en tematisk gestaltning, men inte med en

kvantitativ innehållsanalys. Vi upplever därför att våra resultat i några aspekter kan tolkas som något fyrkantiga.

7.3 Reliabilitet

Slump- och slarvfel leder till bristande reliabilitet (Esaiasson et al., 2012). Vi har i största möjliga mån försökt undvika detta genom att hela tiden vara fokuserade under kodningen. För att underlätta kodningen och motverka slarvfel såg vi bland annat till att alla alternativ som var "nej" kodades som 1.

För att undersöka hur god reliabilitet en studie har kan man göra ett reliabilitetstest. Antingen gör man då ett intrakodarreliabilitetstest, vilket innebär att samma person som kodade materialet första gången genomför en ytterligare kodning av en mindre del av det. Eller så gör man ett interkodarreliabilitetstest, vilket innebär att en annan person genomför omkodningen (Esaiasson et al., 2012). För att testa reliabiliteten på vår uppsats gjorde vi en slags blandning av de båda versionerna. Vi började med att använda en slumpgenerator online och slumpade fram tio olika analysenheter bland de vi redan kodat. Vi såg sedan till att vi kodade varandras material, så att den person som inte kodat det första gången fick göra det. Givet det är det ett interkodarreliabilitetstest, men då vi hela tiden suttit tillsammans och diskuterat de olika variablerna under den ursprungliga kodningen så kan vi inte utesluta att det har påverkat resultatet från testet.

Totalt ingick alltså tio slumpmässigt utvalda analysenheter i reliabilitetstestet, av vilka vi kodade fem var. Under testet bortsåg vi från variabel 1 till 5, då de endast handlade om datum, vem som kodat och rubrik på artikeln. Dessa variabler sa ingenting om innehållet utan fanns endast för att vi lättare skulle kunna navigera bland materialet. Efter att ha tagit bort de första fem blev det alltså 16 variabler kvar på varje analysenhet, totalt 160 stycken. Av dessa stämde 136 stycken överens, alltså 85 procent. Givet att flera av våra variabler är relativt tolkningsbara så anser vi att studien har god reliabilitet.

7.3.1 Reliabilitetstest i detalj

Under analysen av reliabilitetstestet framkom det skillnader mellan de olika variablerna. Bland annat att vi ofta tolkat variabel 7, storlek på artikeln, olika. Den var olyckligt utformad då de olika variabelvärdena inte var ömsesidigt uteslutande. Om en artikel till exempel var en halv sida stor kunde detta koda antingen som "mellanstor artikel" eller "stor artikel". Detta innebar att vi många gånger kodat olika beroende på hur vi uppfattat den. Anledningen till att vi från början tog med den var för att vi ville undersöka om artikelns storlek hängde ihop med en viss gestaltning, men vi bedömer att den inte var särskilt viktig för våra frågeställningar. Därför valde vi att utesluta den i analys- och resultatkapitlet för att höja reliabiliteten. Gällande variablerna över aktörer och intervjupersoner (V10-15) så hade det även där blivit en del fel. Vi noterade dock att vi i majoriteten av fallen kodat samma aktörer/intervjupersoner, men på olika platser i rangordningen. Främst gällde detta aktör/intervjuperson 2 och 3, alltså de som fick mindre plats i artikeln. Den aktör som en av oss exempelvis kodat som aktör 2 hade den andra ibland kodat som aktör 3. Detta visar att vi uppfattat samma aktörer och intervjupersoner i artiklarna, men att det var svårt och öppet för tolkning att avgöra hur mycket utrymme de fick. I resultat och analys har vi därför slagit ihop variablerna för aktör 2 och aktör 3, för att få ett mer enhetligt resultat. Samma sak gäller intervjuperson 2 och intervjuperson 3 (V14-15) då det uppstod en liknande problematik där. I

resultat och analysdelen har vi istället valt att använda oss av begreppen sekundära aktörer samt sekundära intervjupersoner.

De variabler som hade högst reliabilitet var variabel 16 till 21, som handlar om huruvida artikeln faller in under någon av de tre gestaltningarna och på vilket sätt. Av totalt 60 variabler stämde 56 överens, vilket innebär en reliabilitet på 93 procent. Då uppsatsens huvudsakliga syfte och frågeställningar handlar om gestaltning anser vi variablerna 16 till 21 vara de viktigaste i studien. Att de har god reliabilitet är därför av stort värde.

Med stöd av ovan redovisade tester anser vi alltså att studien på det stora hela har god reliabilitet.

7.4 Intern och extern validitet

Vi anser att studiens interna validitet är god. Utifrån studiens kodade analysenheter har vi gemensamt analyserat resultatet med hjälp av vårt teoretiska ramverk och tidigare forskning. Vår forskningsmetod samt våra resultat är tydligt redovisade. Eftersom vi gjort ett totalurval kan vi med säkerhet uttala oss om hur svensk tryckt press rapporterat kring NMRs demonstration i Göteborg och motdemonstrationerna mot den, vilket stärker studiens interna validitet. Vidare har vi valt att utesluta de variabler som blivit felaktigt operationaliserade vilket även det ökar studiens reliabilitet och därmed interna validitet.

Däremot har den här studien har inget större generaliseringsanspråk, då vi endast studerar två specifika demonstrationer under en dag. Dessutom är NMR som grupp väldigt kontroversiell, vilket gör att det blir svårt att jämföra med andra typer av demonstrationer. Eventuellt skulle man kunna generalisera kring hur medierna rapporterar om andra kontroversiella grupper, men då det inte var huvudfokuset för denna studie gör vi inte det.

Dock kan man se vissa trender i tidigare forskning som går i linje med våra resultat. Till exempel att demonstrationer vars samordnande organisation har högre anseende i media oftare gestaltas tematiskt, vilket stämde överens med hur motdemonstrationerna i vår studie gestaltades. Eller att demonstrationer som stör ordningen oftare har en episodisk-händelsegestaltning, vilket även det stämde överens med vårt resultat. Gällande de aspekterna kan man alltså generalisera, då det går att koppla till en större population än vår studie. På det stora hela är alltså studiens externa validitet bristfällig, då vi inte har något generaliseringsanspråk. Men gällande vissa aspekter är den god.

7.5 Resultatvaliditet

En studies resultatvaliditet avgörs av hur god begreppsvaliditet och hög reliabilitet den har, alltså frånvaron av systematiska fel samt frånvaron av slump- och slarvfel. Resultatvaliditeten svarar kort sagt på frågan om undersökningen faktiskt mäter det den påstår att den mäter (Esaiasson et al., 2012).

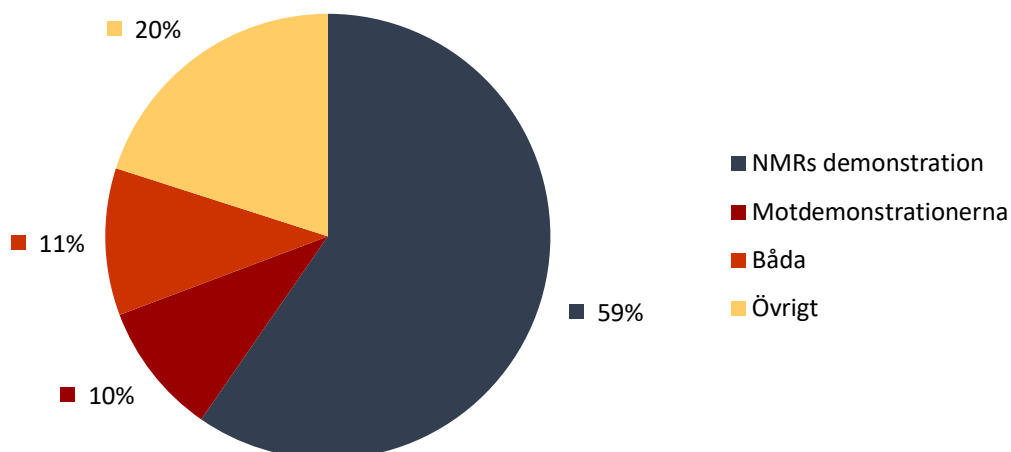
Med tanke på resultaten från reliabilitetstestet som vi redovisat ovan, samt att vi valt att utesluta eller slå ihop vissa variabler som skulle påverka reliabiliteten negativt, anser vi att studiens reliabilitet är hög. För att höja begreppsvaliditeten arbetade vi hela tiden med att kontrollera kodschemat och utvecklade det under kodningens gång. I kapitlet om begreppsvaliditet finns noga redovisat de förändringar som gjordes, samt de begrepp som väckte diskussion hos oss. Att vi arbetade kumulativt utifrån tidigare forskares operationella indikatorer stärker detta ytterligare.

Givet ovan redovisat om reliabilitet och begreppsvaliditet anser vi därför att studiens resultatvaliditet är relativt god.

8 Resultat och analys

Resultatet baseras på totalt 758 artiklar. Majoriteten av rapporteringen om demonstrationerna fokuserade i huvudsak på Nordiska motståndsrörelsens demonstration. Motdemonstrationerna däremot rapporterades det allra minst om, trots att antalet motdemonstranter översteg demonstranterna från NMR tio gånger om.

Artiklarnas huvudsakliga ämne (procent)

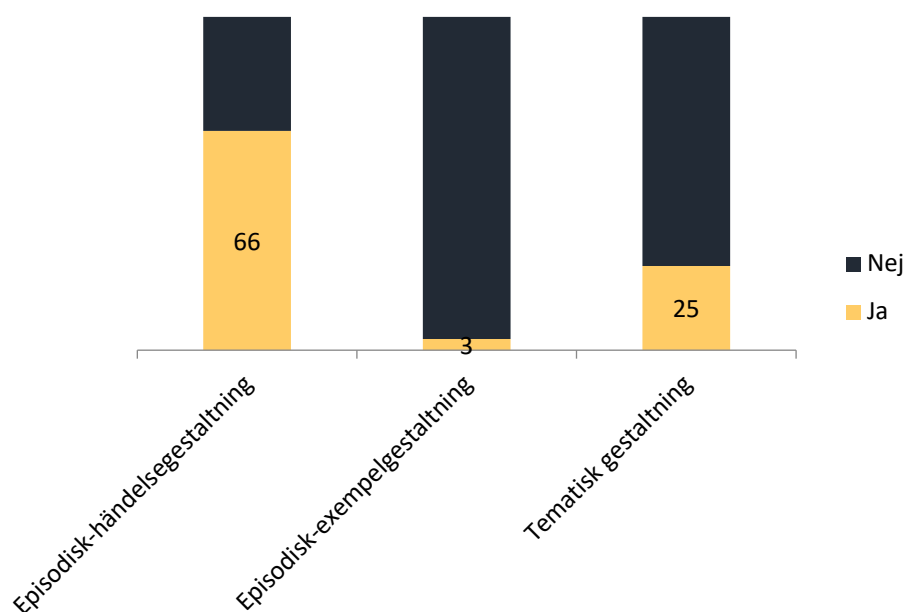


Figur 2. Totalt 758 artiklar.

Det ämne som fick näst mest uppmärksamhet är övrigt-kategorin, som bestod av 20 procent av det totala antalet artiklar. Det beror på att många av artiklarna främst handlade om andra ämnen, men ändå nämnde demonstrationerna. Till exempel skrevs det mycket om Bokmässan och en stor fotbollsmatch mellan Gais och Brommapojkarna, två evenemang som påverkades av NMRs demonstration.

Den gestaltning som dominerade i materialet som helhet var episodisk-händelsegestaltning, det vill säga ett fokus på detaljer om demonstrationen. Som detaljer räknades beskrivningar av vilken plats demonstranterna befann sig på, hur många de var, vilka kläder de hade på sig eller andra beskrivningar kring deras utseende och deras beteende.

Gestaltningar i hela materialet (procent)



Figur 3. Totalt 758 artiklar. Fler än en gestaltning kunde förekomma i samma artikel. Vissa artiklar som inte handlade om ämnet kodades inte som någon gestaltning.

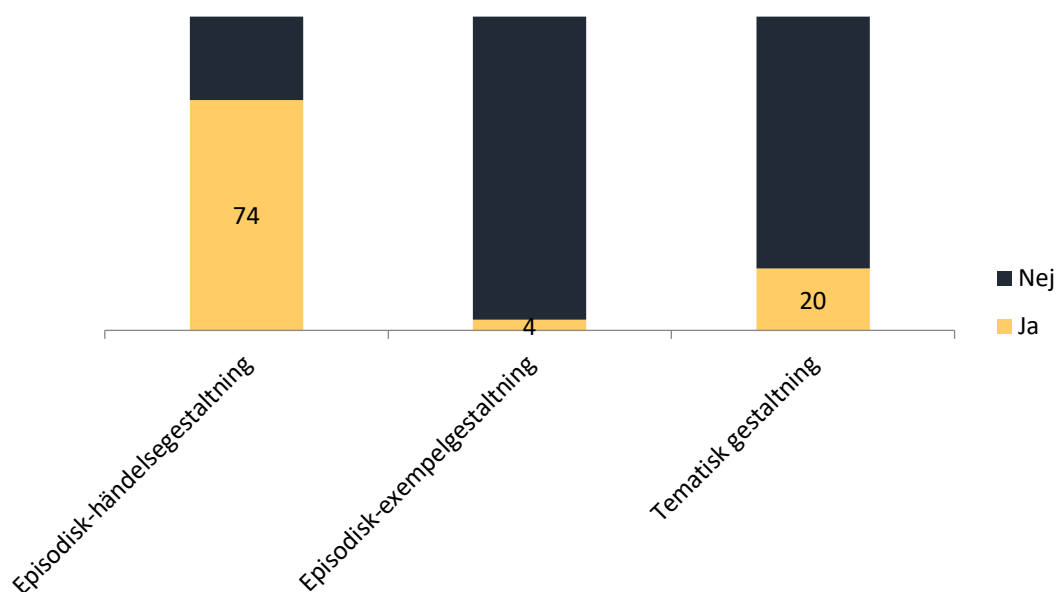
Resultatet i denna studie går alltså emot Wouters (2015) resultat, där han kom fram till att demonstrationer i allmänhet oftare gestaltas tematiskt. Däremot kom Wouters även fram till att demonstrationer som stör den allmänna ordningen oftare har en episodisk-händelsegestaltning. Då både NMRs demonstration och motdemonstrationerna präglades av en del sammandrabbningar och stora avspärningar runt om kan man klassa dem som ordningsstörande. Utöver det visade Wouters resultat även att demonstrationer vars samordnande organisationer har högre anseende hos media i högre grad gestaltas tematiskt. Då NMR som organisation har lågt förtroende hos media kan man därför anta att de inte borde gestaltas tematiskt, vilket stämmer överens med vårt resultat. På det stora hela stämmer alltså denna studies resultat delvis överens med Wouters, men inte gällande alla aspekter.

Vårt att nämna är dock att Wouters undersökte tv-nyheter. Smith et al. (2001) kom i sin studie fram till att demonstrationer gestaltas mer tematiskt i tv än i tryckt press samt att demonstrationer i allmänhet oftare gestaltas episodiskt än tematiskt. De kom även fram till att kontroversiella demonstrationer som präglas av konflikter och motdemonstrationer i högre grad gestaltades episodiskt, vilket stämmer väl in på demonstrationerna vi undersökte. Vårt resultat överensstämmer alltså bättre med det resultat som Smith et al. kom fram till än det Wouters kom fram till.

8.1 Vilken gestaltning dominerade i rapporteringen om NMRs demonstration?

Nordiska motståndsrörelsens demonstration var kärnan i rapporteringen under de två undersökta veckorna. Som ovan redovisat handlade mer än hälften av alla skrivna artiklar om dem. Även de artiklar som i huvudsak handlade om motdemonstrationerna handlade ofta delvis om NMR. Det var väldigt få, om ens några, artiklar som överhuvudtaget inte nämnde dem. Det sätt som NMRs demonstration gestaltades på utgör alltså en stor del av hela materialets gestaltning.

Gestaltning av NMRs demonstration (procent)



Figur 4. Totalt 452 artiklar. Fler än en gestaltning kunde förekomma i samma artikel.

Av de artiklar som huvudsakligen handlade om NMRs demonstration var en övervägande majoritet episodisk-händelsegestaltade, medan näst flest var tematiskt gestaltade. Endast fyra procent var episodisk-exempelgestaltade. Inom de olika gestaltningarna kan man sedan se en trend i vem eller vad som bidrar till gestaltningen. I en tematisk gestaltning kan man se vem som får uttala sig ur ett makroperspektiv, det vill säga ge en mer övergripande eller nyanserad förklaring till händelserna. I artiklar som var episodisk-händelsegestaltade kan man istället se vilka detaljer som det fokuserades mest på.

Att en övervägande del av rapporteringen var episodisk-händelsegestaltad går att koppla till teorier om nyhetsvärdering och Strömbäcks (2015) faktorer som påverkar om något blir en nyhet eller inte. Framförallt gällande sensation och avvikelser, där teorin säger att oväntade och överraskande händelser som ofta är tydligt negativa har större chans att bli nyheter. Under demonstrationerna skedde det en del oväntade händelser: Nordiska motståndsrörelsen avvek från sin tilldelade demonstrationsväg vilket ledde till att polisen ingrep, många blev gripna och NMR blev omringade och tvingade till att stanna på en plats. Även den faktor som handlar om hot och risker där konflikter, brott och hot mot samhället eller samhällsgrupper går att applicera på rapporteringen om demonstrationen. Bland annat uppstod det ett flertal konflikter mellan NMR, polis och motdemonstranter. Enligt nyhetsvärderingsteorin är alltså detta något som media sannolikt rapporterar om och givet att det är detalj- och händelseorienterade incidenter blir det automatiskt en episodisk-händelsegestaltning.

Utöver det går det även att koppla den övervägande episodisk-händelsegestaltade rapporteringen till Hernes (återgiven i Johansson, 2008) medialiseringstekniker. Två av de nämnda medialiseringsteknikerna är förenkling, att komplexa skeenden och argument förenklas, samt konkretisering, att det konkreta lättare fångar publikens uppmärksamhet. Episodisk-händelsegestaltad rapportering är av naturen förenklad och konkret: den beskriver inte nyanserade argument eller mer övergripande information utan fokuserar på det som

händer här och nu. Även medialiseringstekniken polarisering, att motsättningar och konflikter fångar publikens uppmärksamhet stämmer bra in på episodisk-händelsegestaltning då det ofta är lättare att rapportera om konflikter ur ett detaljperspektiv än ur ett större, mer tematiskt perspektiv. Enligt Hernes använder sig medierna av medialiseringsteknikerna för att fånga publikens intresse, vilket kan vara en möjlig förklaring till den stora mängden episodisk-händelsegestaltning.

Det går även att dra paralleller till teorin om kommersialisering och Allerns (2012) tredje dimension av mediernas kommersialisering. Den handlar om hur mediernas innehåll förändras där längre samhällsorienterade artiklar, ofta granskningar och reportage, får stå tillbaka för fokus på underhållning och kortare artiklar. Detta beror på att den ekonomiska pressen på tidningarna blir hårdare och att längre artiklar ofta är dyrare att producera. Man kan tänka sig att det är en bidragande faktor till det låga antalet tematiska artiklar, det är helt enkelt mer lönsamt att fokusera på de kortare, snabbare nyheterna - som ofta blir episodisk-händelsegestaltade.

I de episodisk-händelsegestaltade artiklarna kan man sedan se fler nyanser gällande vilken typ av detaljer som lyfts fram:



Figur 5. Totalt 352 artiklar. Fler än en typ av detalj kunde förekomma i en artikel, men då kodades den som fick mest utrymme.

De detaljer som förekom oftast i artiklarna handlade om vilken plats demonstranterna befann sig på eller vilken väg de skulle gå. Den näst största gruppen detaljer var beskrivningar om aktörernas beteende.

Aktörernas klädsel eller utseende nämndes bara i en artikel, eller 0,3 procent av det totala antalet episodisk-händelsegestaltade artiklar. Värt att nämna är dock att beskrivningar av aktörernas klädsel förekom i många av artiklarna då NMR gick klädda i uniformer, men då det endast nämndes kortfattat blev andra detaljer kodade eftersom de fick mer utrymme. Detsamma gäller variabelvärdet antal deltagare som nämndes i en stor del av artiklarna, men då det bara krävs en eller ett par meningar för att beskriva hur många deltagare det var blev

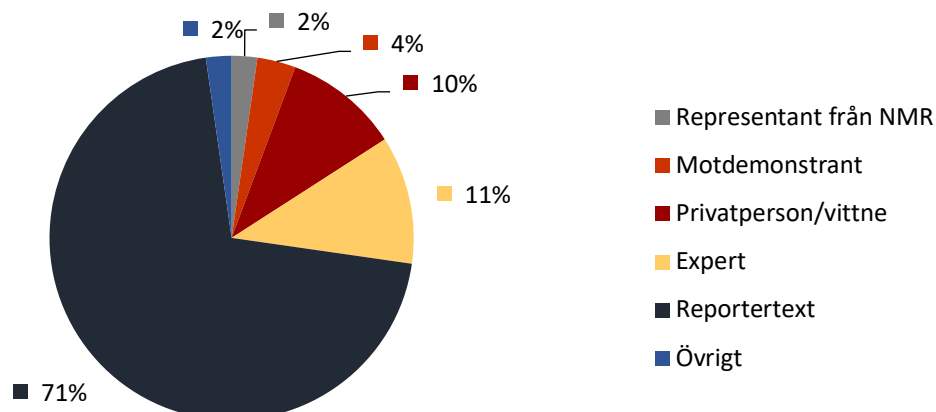
detta sällan den dominerande detaljen. Det är alltså inte hugget i sten vilka detaljer som förekom, men man kan i alla fall dra slutsatser om vad som förekom mest.

Gruppen övrigt är relativt stor även här. I den här variabeln kodade vi bland annat artiklar som främst handlade om detaljer kring efterspelet efter demonstrationerna, exempelvis gripanden, anhållanden och hur de gripna sedan blev frisläppta. Det var även ett antal artiklar som i detalj beskrev hur poliskåren förberedde sig inför demonstrationerna.

Även här kan teorier om nyhetsvärdering bidra med en förklaring. Ett av de allra viktigaste begreppen inom nyhetsvärdering är närhet: en nyhet måste vara nära antingen i tid, kulturellt eller geografiskt för att medierna ska rapportera om den (Strömbäck, 2015). Att detaljer om demonstrationernas plats fick så mycket utrymme i nyheterna kan därför förklaras med att demonstrationsvägen var så omtvistad. Den ändrades ett flertal gånger av förvaltningsrätten då den skulle störa andra pågående evenemang - vilket innebär att den hela tiden var ny och aktuell. Desto mer aktuellt, desto troligare att tidningarna skriver om det. På ett liknande sätt kan man förklara varför detaljer om aktörernas beteende fick så mycket utrymme. Många av artiklarna som handlade om det innehöll beskrivningar av hur NMR avvek från sin anvisade demonstrationsväg, konflikter mellan NMR och polisen, stenkastning från motdemonstranterna och att NMR attackerade journalister. Sådana händelser är typexempel på faktorerna sensation/avvikelser och hot/risker inom teorin om nyhetsvärdering, vilket alltså innebär att det är större chans att medierna skriver om det.

Även bland de artiklar som handlade om NMRs demonstration som var tematiskt gestaltade går det att se fler nyanser. En viktig aspekt handlar där om vem som bidrar med den tematiska gestaltningen, vem som ger ett så kallat makroperspektiv.

Vem ger ett makroperspektiv i tematiskt gestaltade artiklar om NMRs demonstration (procent)



Figur 6. Totalt 88 artiklar. Det fanns även ett variabelvärde för polis, men inga artiklar kodades som det så den togs bort från diagrammet.

Av de som bidrar med ett makroperspektiv i texten är nästan tre fjärdedelar reportertext, ofta i form av förklarande stycken eller faktarutor. Näst störst är experter, vilka ofta uttalade sig mer om Nordiska motståndsrörelsens historia eller högerextremismen i allmänhet. Tätt därefter kommer variabelvärdet privatperson/vittne. Den gruppen bestod i hög grad av före detta

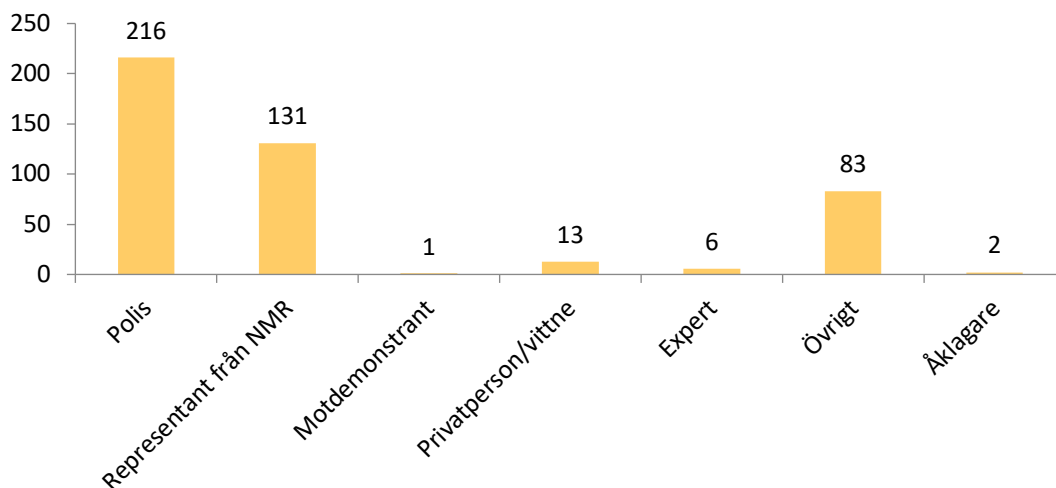
NMR-medlemmar som hoppat av. Man bör dock ha i åtanke att diagrammet ovan endast baseras på 88 analysenheter. Representanter från NMR uttalade sig i två procent av artiklarna i diagrammet, men det var endast två artiklar.

I de artiklar där makroperspektivet gavs i reportertext var källan ibland NMRs egen hemsida eller partiprogram där journalisten tagit information om vad gruppen vill uppnå. Ofta var källan stiftelsen Expo, som arbetar med att kartlägga högerextrema organisationer. Om en enskild representant från Expo gav ett makroperspektiv kodade vi det som expert, men om det var en faktaruta eller ett textstycke som endast angav Expo som källa kodade vi det som reportertext.

Att Nordiska motståndsrörelsen själva endast fick ge ett makroperspektiv i två av 88 artiklar kan anses vara förvånande. Värt att nämna är dock att det i ett flertal artiklar gjordes försök att nå dem, men tidningarnas försök möttes med kommentarer om att NMR inte ville uttala sig.

Utöver de övergripande gestaltningarna går det att se fler nyanser i rapporteringen om NMRs demonstration. Bland annat vilka aktörerna var, de personer eller institutioner som omnämns eller förekommer i artiklarna.

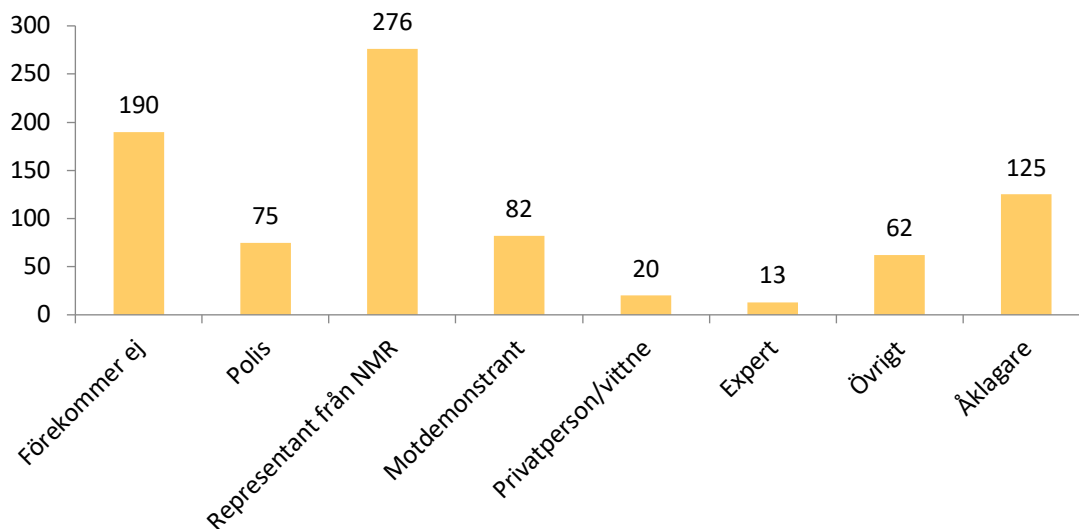
Primär aktör i artiklar som handlar om NMR (antal artiklar)



Figur 7. Totalt 452 artiklar. Som primär aktör räknas den person som förekommer oftast/får mest utrymme i texten, alternativt kom först om det fanns flera likvärdiga.

Den mest förekommande aktören i artiklar som handlar om Nordiska motståndsrörelsen är polis, följt av representanter från NMR. Det beror till stor del på att NMR själva är så ovilliga att samarbeta med media, vilket innebär att journalisterna är beroende av polisen för att beskriva händelseförloppet. NMR är med som aktör i majoriteten av artiklarna, men då vi kodar den primära aktören som den som får mest utrymme i texten blir det oftast polisen. Utöver den primära aktören undersökte vi även de sekundära aktörerna i texten.

Sekundära aktörer i artiklar som handlar om NMR (antal artiklar)

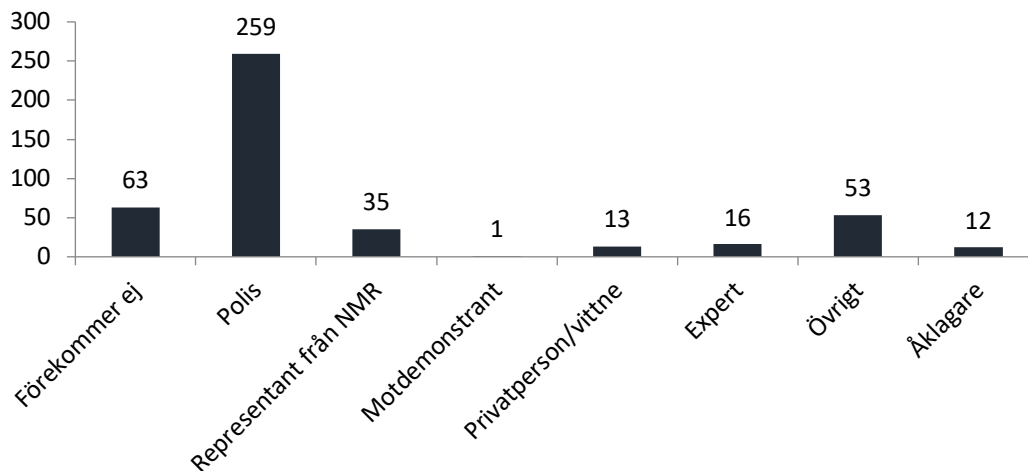


Figur 8. Totalt 904 artiklar. Sekundära aktörer är en sammanslagning av variablerna aktör 2 och aktör 3.

Bland sekundära aktörer är NMR absolut störst. Som ovan nämnt hänger det ihop med gruppens ovillighet att uttala sig i media, vilket gör att många av artiklarna bygger på uttalanden och beskrivningar från polisen om händelserna. Det gör att polisen kodas som primär aktör eftersom de helt enkelt får mer plats och är mer tongivande, trots att NMR och deras demonstration egentligen är det artikeln handlar om.

Utöver aktörer undersökte vi även vem som får uttala sig i artiklarna i pratminut, för att få en mer nyanserad bild av hur de olika aktörerna framställdes. Var de passiva figuranter som endast blev omnämnda, eller fick de uttala sig och bidra med sitt perspektiv till texten?

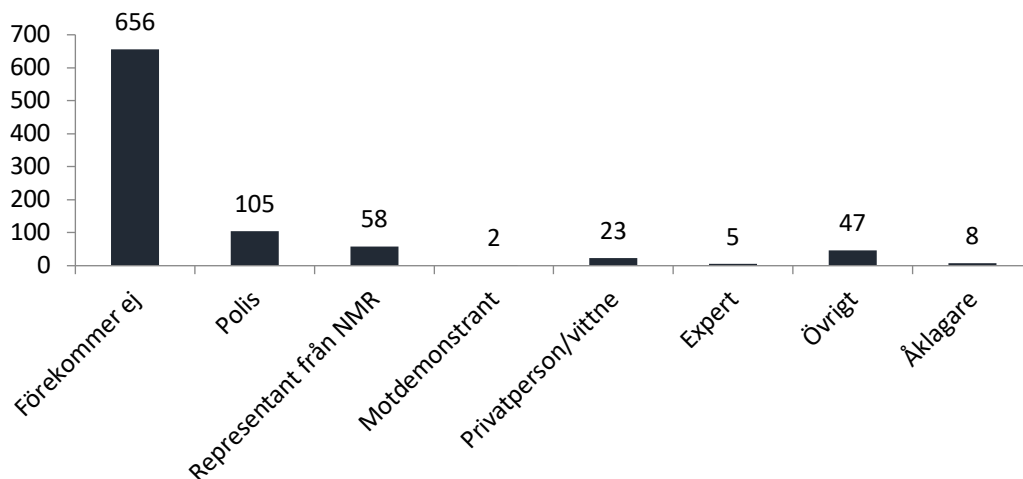
Primär intervjuperson i artiklar som handlar om NMR (antal artiklar)



Figur 9. Totalt 452 artiklar. Som primär intervjuperson räknas den person som fått mest utrymme i pratminus i texten, alternativt kom först om det fanns flera likvärdiga.

Även gällande intervjuperson är poliserna i övervägande majoritet. Näst störst (förutom gruppen artiklar som inte hade någon intervjuperson) är gruppen övrigt. I den kodades bland annat jurister, politiker och företrädare för organisationer och kommuner.

Sekundära intervjupersoner i artiklar som handlar om NMR (antal artiklar)



Figur 10. Totalt 904 artiklar. Sekundära intervjupersoner är en sammanslagning av variablerna intervjuperson 2 och intervjuperson 3.

Eftersom det i en så stor majoritet av artiklarna inte fanns någon sekundär intervjuperson är det svårt att dra några slutsatser utifrån siffrorna. Men man kan se att diagrammet visar på samma trend som för den primära intervjupersonen, där poliserna ges mest utrymme även här. Jämfört med antalet poliser är det dock något fler representanter från NMR som kodats som sekundära intervjupersoner. Även här är gruppen övrigt relativt stor.

Detta kan förklaras med hjälp av teorier om kommersialisering, som visar att nyhetsmedier prioriterar officiella källor såsom polis, räddningstjänst, myndigheter och liknande (Allern, 2012). Det kan man tydligt se i rapporteringen om Nordiska motståndsrörelsens demonstration, både gällande den stora mängden poliser som får uttala sig men även gällande andra grupper. Gruppen "övrigt" består till stor del av jurister och politiker vilket gör att även den delvis kan räknas till officiella källor, likaså gällande gruppen åklagare. Enligt Johansson (2008) tenderar medier att göra det eftersom det anses vara "certifierade nyheter" som är allmänt accepterade som sanna och trovärdiga i samhället. Det kan eventuellt ha haft extra stor tyngd i rapporteringen om en kontroversiell grupp som NMR, då behovet av trygga, officiella källor är större.

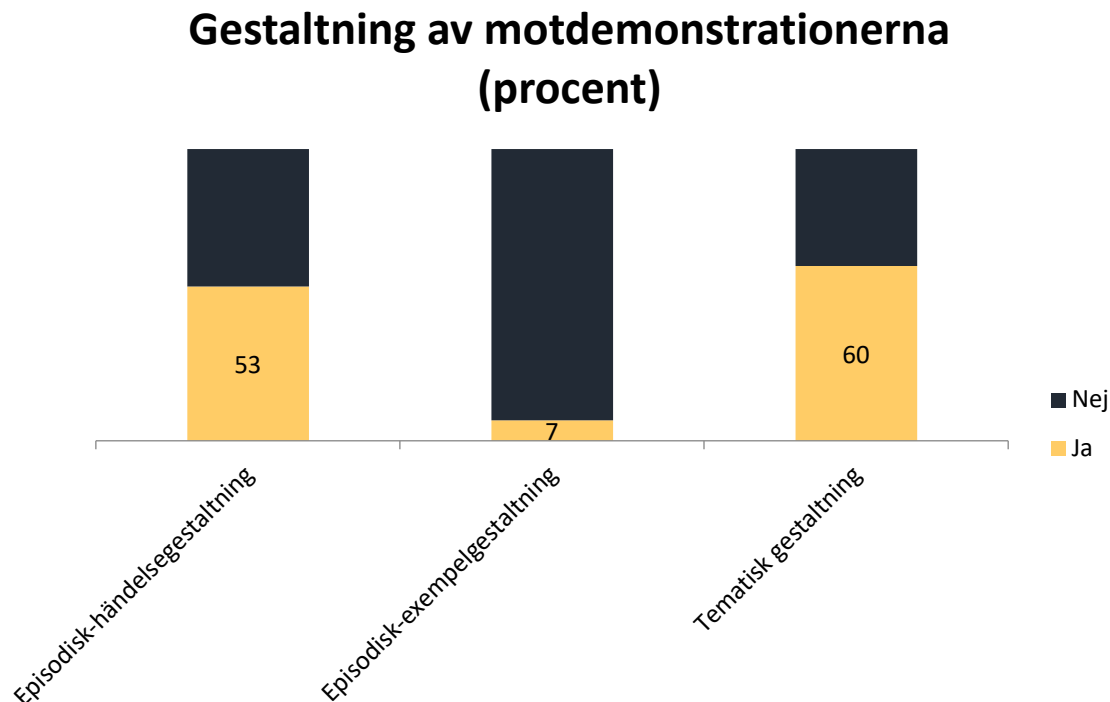
Sammanfattningsvis kan man se att rapporteringen om Nordiska motståndsrörelsens demonstration följer det som McLeod och Hertog (1999) kallar protest-paradigmen. De menar att ju mer radikal en grupp är, desto mer kommer rapporteringen om den ske inom ramarna för protest-paradigmen. Vårt resultat visar att rapporteringen om NMR gör det. Till exempel att medier i hög grad använder sig av officiella källor för att definiera en händelse, vilket vi ser tydligt i den höga andelen poliser som intervju personer. Samt att medier misslyckas med att förklara bakgrunden och kontexten till en händelse, vilket vi ser i den höga mängden episodisk-händelsegestaltning. Värt att nämna återigen är dock att det fanns en del tematiskt gestaltade artiklar som inte föll inom ramen för den här studien.

McLeod och Hertog menar även att medier ofta fokuserar på de negativa konsekvenserna av en demonstration, såsom våld och påverkan på trafiken. Det ser vi tydligt i rapporteringen om NMR gällande vilka detaljer i episodisk-händelsegestaltningen som får mest utrymme: aktörernas beteende och deras plats/demonstrationsväg.

McLeod och Hertog definierar hur radikal en grupp är utifrån deras ideologiska mål och beteende under demonstrationerna. Då NMRs ideologi står väldigt långt bort från vårt demokratiska samhälle, samt att de under demonstrationerna i hög grad beter sig militant, kan man dra slutsatsen att de bör räknas som en av de mer radikala grupperna. Och då rapporteringen om dem i hög grad följer protest-paradigmen kan man dra slutsatsen att denna studies resultat går i linje med McLeod och Hertogs.

8.2 Vilken gestaltning dominerade i rapporteringen om motdemonstrationerna?

Artiklar som huvudsakligen handlade om motdemonstrationerna utgjorde bara tio procent av det totala materialet, vilket gör att det inte är optimalt att jämföra med artiklarna om NMR. Men trots det går det att se markanta skillnader i gestaltningarna av de olika demonstrationerna.



Figur 11. Totalt 73 artiklar. Fler än en gestaltning kunde förekomma i samma artikel.

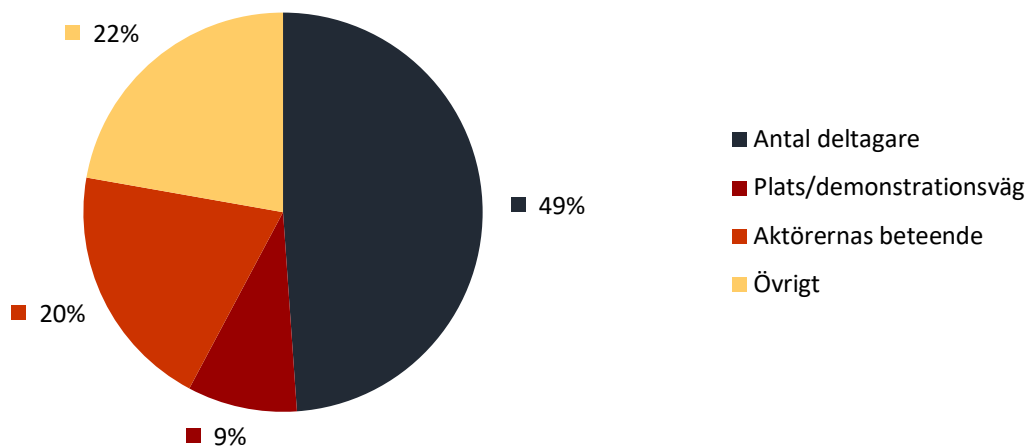
I artiklar om motdemonstrationerna dominerade en starkt tematisk gestaltning. Utöver det hade strax över hälften en episodisk-händelsegestaltning, alltså fokus på detaljer. I materialet som helhet var det en väldigt låg andel episodisk-exempelgestaltning, vilket återspeglas även här. Däremot var andelen episodisk-exempelgestaltning högre i artiklar som handlar om motdemonstrationerna än i artiklar som handlar om NMRs demonstration (sju procent mot tre procent).

Wouters (2015) kom i sin studie fram till att större demonstrationer oftare gestaltas utifrån ett episodisk-exempelperspektiv. Det är intressant i analysen av motdemonstrationerna då den huvudsakliga motdemonstrationen som hölls på Heden i Göteborg uppskattades ha runt 10 000 deltagare, alltså tio gånger mer än NMRs demonstration. Utifrån Wouters resultat borde artiklar om motdemonstrationen därför ha högre andel episodisk-exempelgestaltning. Det stämde visserligen, men då skillnaden endast var fyra procentenheter är det en så knapp skillnad att det inte går att dra några slutsatser utifrån den.

Som tidigare nämnt kom Wouters även fram till att demonstrationer vars samordnande organisationer har högre anseende hos media oftare gestaltas utifrån ett tematiskt perspektiv. Då NMR är en så kontroversiell grupp kan man anta att majoriteten av de samordnade organisationerna för motdemonstrationerna har högre anseende hos media. Denna studies resultat går därmed i linje med Wouters resultat, då motdemonstrationerna hade en markant högre andel tematisk gestaltning än NMR (60 procent mot 20 procent).

För att få en mer nyanserad bild av rapporteringen går det att studera resultatet i detalj, till exempel vilka detaljer som fick mest utrymme i episodisk-händelsegestaltade artiklar.

Typ av detaljer i episodisk-händelsegestaltade artiklar som handlar om motdemonstrationerna (procent)

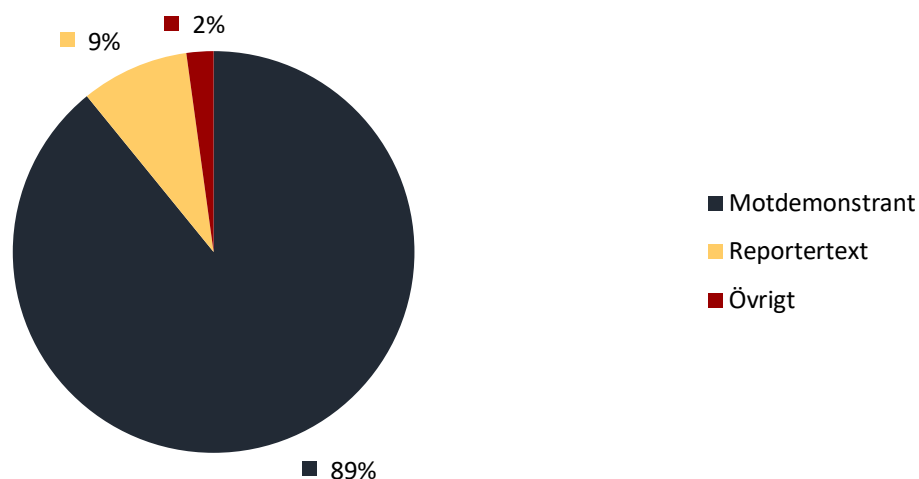


Figur 12. Totalt 45 artiklar. Fler än en typ av detalj kunde förekomma i en artikel, men då kodades den som fick mest utrymme. Det fanns även ett variabelvärde för klädsel/utseende men då inga artiklar kodades som det togs det bort från diagrammet.

De detaljer som fick störst fokus var i nästan hälften av artiklarna hur många som deltog. Det går att jämföra med vilka detaljer som dominerade i rapporteringen om NMR, där plats/demonstrationsväg tydligt dominerade. Vidare var aktörernas beteende fokus i en femtedel av artiklarna som handlar om motdemonstrationerna, vilket är mindre än i rapporteringen om NMR där 35 procent handlade om aktörernas beteende. Det kan förklaras med hjälp av teorier om nyhetsvärdering. Anledningen till att plats/demonstrationsväg fick så mycket uppmärksamhet i rapporteringen om NMR kan, som tidigare nämnt, förklaras med närhetsfaktorn: eftersom deras tilldelade väg ständigt ändrades var det hela tiden aktuellt att skriva om. På samma sätt kan man förklara varför antalet deltagare fick så stort utrymme i rapporteringen om motdemonstrationerna: det var helt enkelt det som var mest anmärkningsvärt. Det kan kopplas till Strömbäcks (2015) fjärde nyhetsfaktor: sensation/avvikelse. Enligt Strömbäck är det större chans att medier uppmärksammar något om det är oväntat eller avvikande från det normala och en motdemonstration av den storleken är något man sällan ser en vanlig dag i Sverige.

Eftersom det var så få episodisk-exempelgestaltade artiklar (totalt sex stycken) redovisar vi inte dem i detalj. Den tematiska gestaltningen däremot var betydligt mer framträdande och det finns en tydlig skillnad i vem som bidrar till den jämfört med rapporteringen om NMR.

Vem ger ett makroperspektiv i tematiskt gestaltade artiklar om motdemonstrationerna (procent)

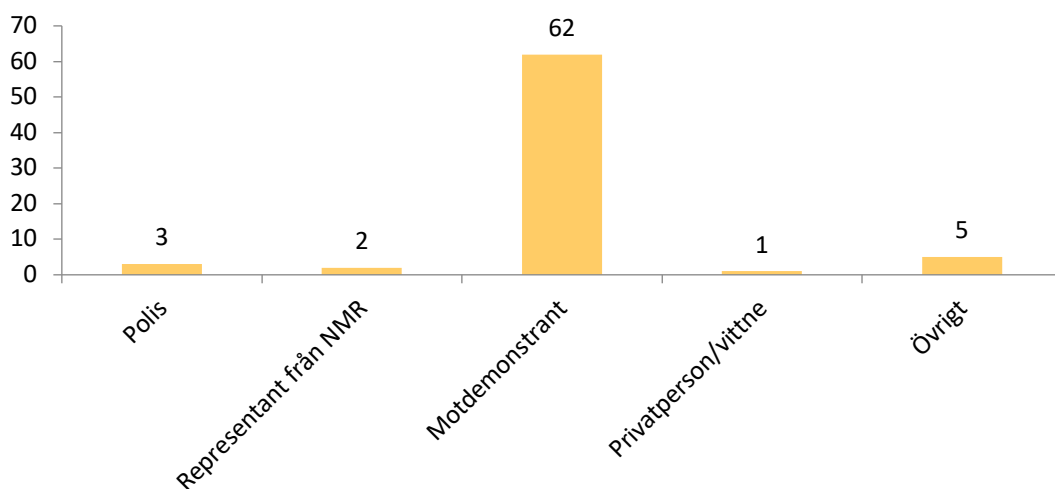


Figur 13. Totalt 46 artiklar. Det fanns även variabelvärden för polis, representant från NMR, privatperson/vittne och expert men då inga artiklar kodades som det togs de bort från diagrammet.

Nästan nio av tio gånger fick motdemonstranter stå för makroperspektivet. Av de gångerna fick de ofta göra det i pratminus, det vill säga att de själva fick berätta. Ofta pratar de då om varför de tycker att det är viktigt att demonstrera mot NMR, vad nazisterna står för och varför de fördömer deras ideologi och brott. En tydlig skillnad mellan NMRs demonstration och motdemonstrationerna är att experter i hög grad bidrog med makroperspektiv i artiklarna om NMR, medan inte en enda expert stod för makroperspektivet i artiklarna om motdemonstrationerna. Näst störst är gruppen reportertext. Där berättar reportern i brödtext och faktarutor om den mer övergripande bakgrunden samt vad grupperna önskar uppnå och uttrycka.

För att kunna se ytterligare nyanser i rapporteringen har vi även undersökt vilka som är aktörer i artiklarna.

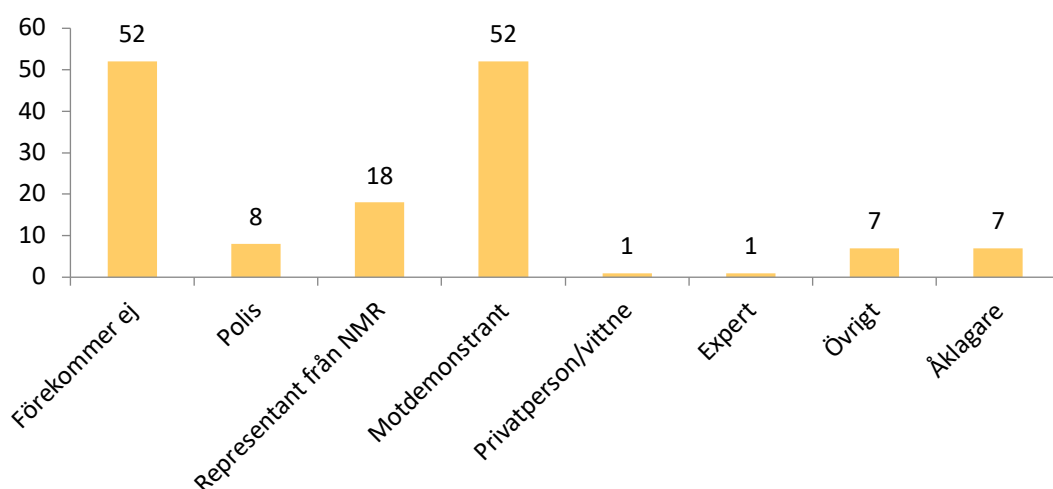
Primär aktör i artiklar som handlar om motdemonstranterna (antal artiklar)



Figur 14. Totalt 73 artiklar. Som primär aktör räknas den person som förekommer oftast/får mest utrymme i texten, alternativt kom först om det fanns flera likvärdiga. Det fanns även variabelvärden för åklagare och expert, men då inga artiklar kodades som det togs de bort från diagrammet.

I 85 procent av artiklarna är en motdemonstrant den primära aktören. Näst störst är gruppen övrigt, som dock endast består av 5 artiklar. Skillnaden mot den primära aktören i artiklar som handlar om NMR är stor: i dem var polis den primära aktören i en klar majoritet av fallen. I artiklar som handlar om motdemonstrationerna är polis den primära aktören i endast tre artiklar.

Sekundära aktörer i artiklar som handlar om motdemonstrationerna (antal artiklar)



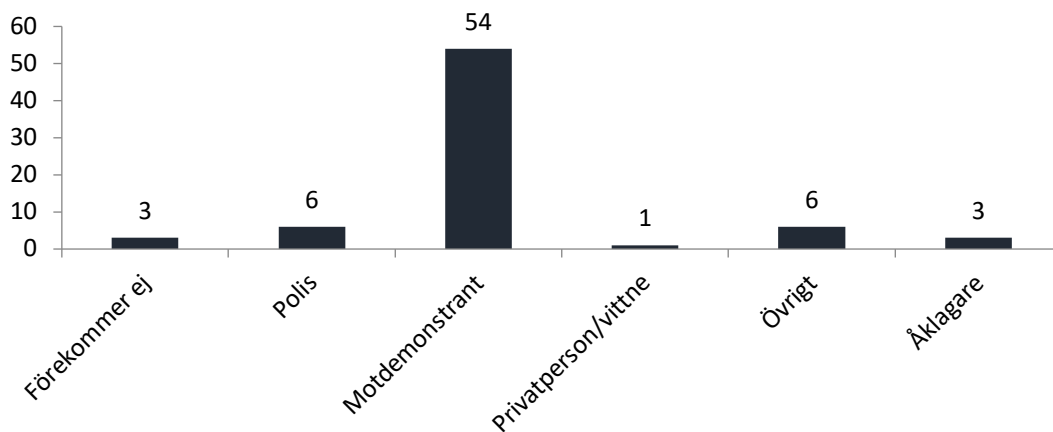
Figur 15 Totalt 146 artiklar. Sekundära aktörer är en sammanslagning av variabelerna aktör 2 och aktör 3.

Även i de artiklar där det finns en sekundär aktör är motdemonstrant den absolut största gruppen. Det tyder på att det i många artiklar förekom fler än en motdemonstrant som också gavs avsevärt utrymme i texten. Även här förekommer polis i ett relativt lågt antal artiklar.

Man kan alltså se en tydlig skillnad gällande aktörer mellan de olika ämnena. I artiklar som handlar om NMR är polisen i majoriteten av fallen den primära aktören, medan NMR själva istället figurerar som sekundär aktör. I artiklar om motdemonstrationerna däremot är det motdemonstranterna själva som är huvudpersoner, både som primär och sekundär aktör.

För att ytterligare analysera rapporteringen på djupet undersökte vi även intervjupersonerna, alltså vilka som fick uttala sig i artiklarna.

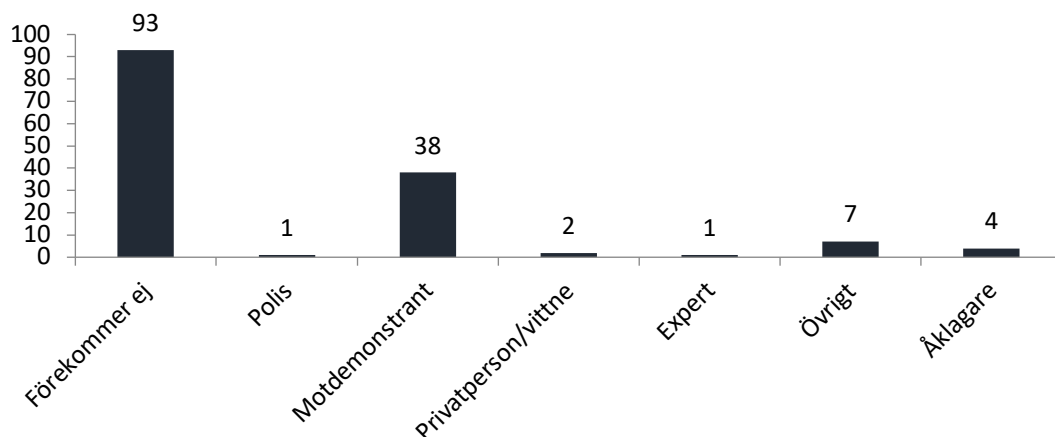
Primär intervjuperson i artiklar som handlar om motdemonstrationerna (antal artiklar)



Figur 16. Totalt 73 artiklar. Som primär intervjuperson räknas den person som fått mest utrymme i pratminus i texten, alternativt kom först om det fanns flera likvärdiga. Det fanns även variabelvärden för representant från NMR och expert, men då inga artiklar kodades som det togs de bort från diagrammet.

Även gällande intervjuperson är en övervägande del, strax över 70 procent, motdemonstranter. Polis och övrigt är de näst största grupperna, vilka dock inte ens utgör en procent vardera av det totala materialet.

Sekundära intervjupersoner i artiklar som handlar om motdemonstrationerna (antal artiklar)



Figur 17. Totalt 146 artiklar. Sekundära intervjupersoner är en sammanslagning av variablerna intervjuperson 2 och intervjuperson 3. Det fanns även ett variabelvärde för representant från NMR, men då inga artiklar kodades som det togs de bort från diagrammet.

I många av artiklarna fanns det endast en intervjuperson, vilket gör det svårt att dra några slutsatser om sekundär intervjuperson. Det man kan se är dock att det i stort sett ser likadant ut som primär intervjuperson, där motdemonstranterna är den absolut största gruppen.

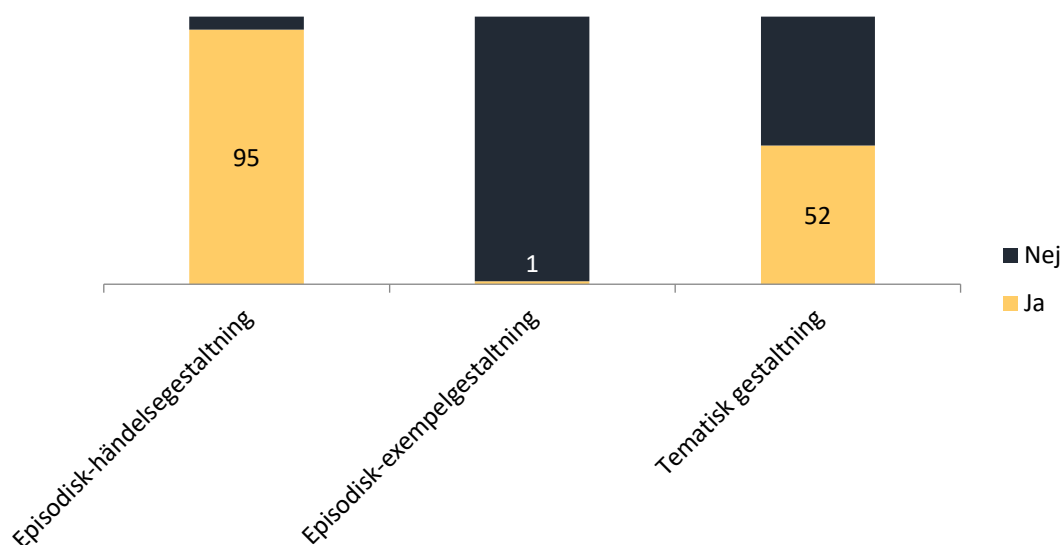
Skillnaden är alltså stor jämfört med de artiklar som handlar om NMR. Där var polisen de tongivande, både gällande aktörer och intervjupersoner. I artiklar om motdemonstranterna är det de själva som både är huvudaktörer och får uttala sig. Man kan eventuellt förklara det med hjälp av teorier om kommersialisering. Som tidigare nämnt tenderar medier att förlita sig på officiella källor såsom polis, räddningstjänst och myndigheter då de anses vara certifierade, trygga och trovärdiga. Man skulle då kunna förklara den stora andelen poliser som intervjupersoner i rapporteringen om NMR med att gruppen är så kontroversiell och att behovet av officiella källor därmed ökar. På samma sätt skulle man kunna resonera fast motsatt gällande motdemonstrationerna: då de står för åsikter som i större grad följer normen i samhället minskar behovet av officiella källor och därmed ökar antalet intervjuade motdemonstranter.

En annan eventuell förklaring är helt enkelt NMRs motvilja till journalister. I flera av artiklarna görs försök att intervjua dem, men de vägrar att svara på frågor och bemöter oftare journalisterna med förolämpningar. Kanske hade antalet intervjuade NMR-medlemmar varit lika stort som antalet intervjuade motdemonstranter om NMR velat svara på frågor.

8.2.1 Gestaltning av båda demonstrationerna

Eftersom andelen artiklar som handlade om båda demonstrationerna var större än kategorin som huvudsakligen fokuserade på motdemonstrationerna har vi valt att även analysera den. Kategorin "båda" utgjorde 11 procent av det totala materialet.

Gestaltning av artiklar som handlade om båda demonstrationerna (procent)



Figur 18. Totalt 81 artiklar. Fler än en gestaltning kunde förekomma i samma artikel.

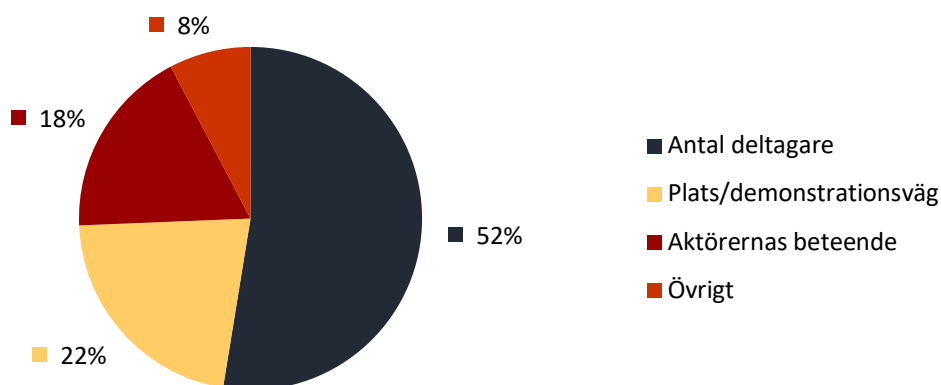
En episodisk-händelsegestaltning var starkt dominerande, men trots det hade över hälften även en tematisk gestaltning vilket tyder på att många av artiklarna innehöll båda två. Mängden episodisk-exempelgestaltning var lägre inom denna grupp än inom de båda andra ämnena.

Rapporteringen som endast handlade om NMR hade en hög andel episodisk-händelsegestaltning, om än inte lika hög som i denna grupp, och en låg tematisk gestaltning. Artiklarna som handlade om motdemonstranterna hade en medelhög episodisk-händelsegestaltning och en högre andel tematisk gestaltning. Den tematiska gestaltningen i denna grupp artiklar, som handlar om båda demonstrationerna, verkar vara en blandning av de båda andra grupperna - avsevärt högre än NMRs men inte riktigt lika hög som motdemonstranternas.

Att det däremot var så hög episodisk-händelsegestaltning i artiklarna som handlar om båda demonstrationerna var oväntat. Eventuellt kan det förklaras med hjälp av teorin om medialiseringstekniker. En av de tekniker Hernes (återgiven i Johansson, 2008) nämner är polarisering, att konflikter och motsättningar väcker känslor hos publiken och fångar deras uppmärksamhet. Att framställa händelsen som en konflikt mellan de båda grupperna skulle alltså i högre grad locka publiken, medan det samtidigt skulle innebära en högre episodisk-händelsegestaltning då rapportering om konflikter ofta präglas av redogörelser för vad aktörerna gör. Samtidigt krävs det ofta ett makroperspektiv i sådan rapportering, för att kunna berätta om konflikten måste man även berätta varför konflikten uppstod. Medialiseringstekniker skulle alltså därmed även förklara den höga mängden tematisk gestaltning.

Eftersom andelen episodisk-händelsegestaltning var så dominerande har vi valt att analysera den djupare och undersöka vilka slags detaljer som fick mest utrymme.

Typ av detaljer i episodisk-händelsegestaltade artiklar som handlade om båda demonstrationerna (procent)



Figur 19. Totalt 78 artiklar. Fler än en typ av detalj kunde förekomma i en artikel, men då kodades den som fick mest utrymme. Det fanns även ett variabelvärde för klädsel/utseende men då inga artiklar kodades som det togs det bort från diagrammet.

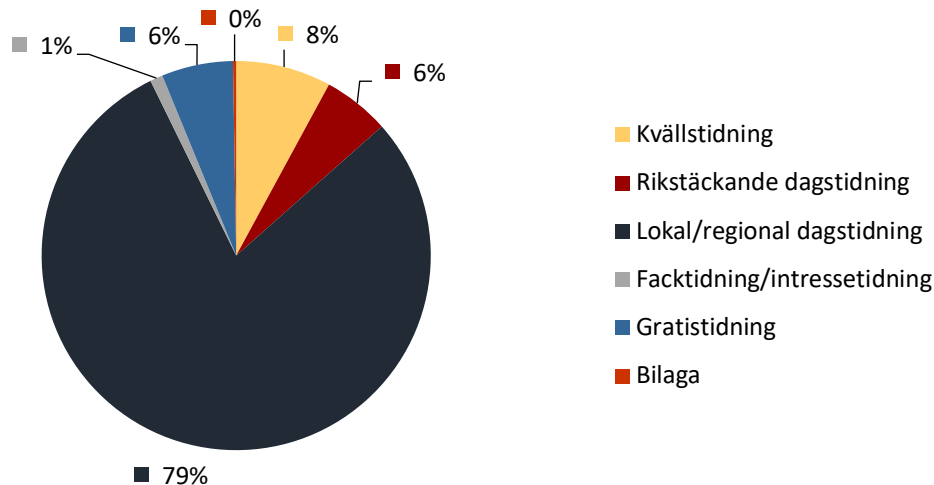
Antal deltagare var den detalj som fick störst utrymme bland artiklarna om båda demonstrationerna, det var den mest framträdande detaljen i mer än hälften av artiklarna. En femtedel fokuserade på plats/demonstrationsväg, nästan en femtedel på aktörernas beteende.

Resultatet liknar det för artiklar som endast handlade om motdemonstrationerna, där det också var stort fokus på antal deltagare. Det motsäger även till viss del vår teori om medialiseringstekniker och att rapporteringen fokuserade på polarisering och konflikter, då vi menade på att rapportering om konflikter ofta handlar om aktörernas beteende. Värt att nämna är dock att fler än en typ av detaljer kunde förekomma i en artikel och att det endast var den som fick mest utrymme som kodades. Det innebär att aktörernas beteende fortfarande kunde ha nämnts, men att antal deltagare fick större utrymme då det hade större nyhetsvärde.

8.3 Skiljer det sig mellan olika tidningar?

Totalt kodades artiklar från 133 olika tidningar. För att kunna analysera materialet grupperade vi dem sedan i sex olika kategorier, baserat på typ av tidning.

Artiklarna uppdelade på tidningskategori (procent)

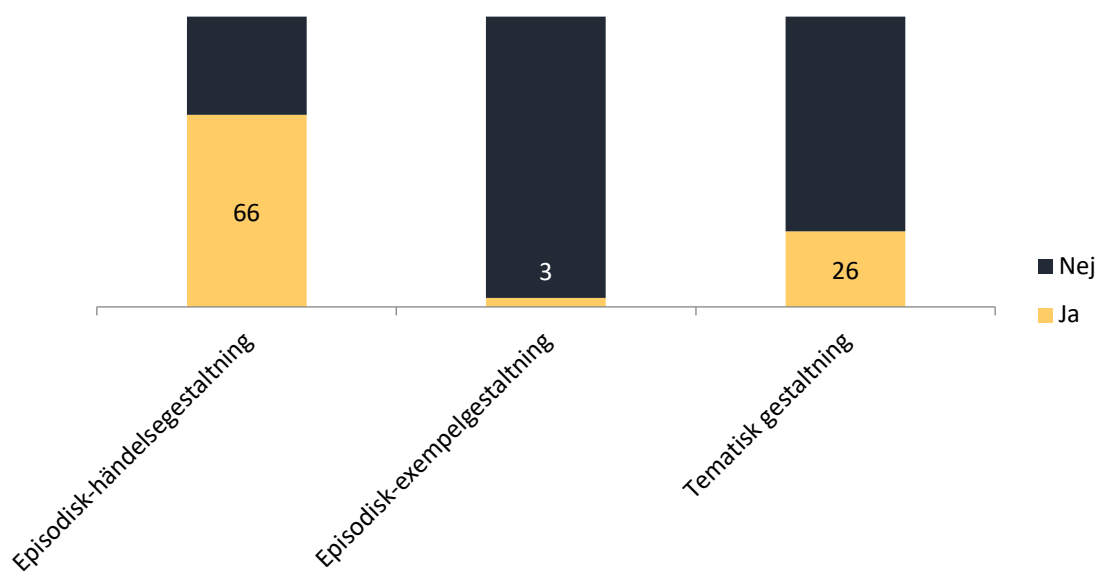


Figur 20. Totalt 758 artiklar.

Majoriteten av tidningarna som rapporterade om demonstrationerna den 30 september ingick i kategorin lokal/regional morgontidning. Totalt bestod den av 100 olika tidningar, som tillsammans skrev 601 artiklar under den undersökta tidsperioden. Näst störst var gruppen kvällstidningar, som trots att de bara var fyra stycken totalt skrev 60 artiklar om demonstrationen. Bland artiklarna skrivna av lokal/regional dagspress var dock 96 procent TT-material, vilket innebär att det många gånger var samma artikel som publicerades i en rad olika tidningar. Det kan man jämföra med gruppen kvällstidning som inte hade en enda TT-artikel, eller gruppen rikstäckande morgontidning där totalt 5 av 42 artiklar var TT-material.

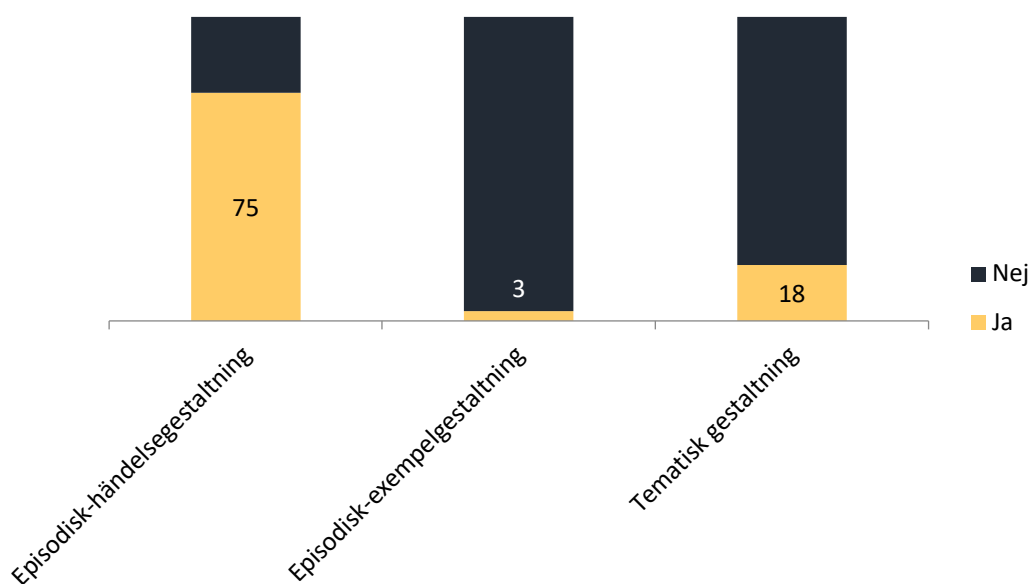
För att kunna jämföra hur olika tidningar har gestaltat händelsen tittar vi närmare på de tre största kategorierna: lokal/regional morgontidning, kvällstidning samt rikstäckande morgontidning. Visserligen är kategorierna rikstäckande morgontidning och gratistidning lika stora, men då gratistidning har ett högre antal TT-material kan man anta att den gruppens gestaltning inte skiljer sig nämnvärt från lokal/regional morgontidning.

Gestaltningar i artiklar skrivna av lokala/regionala morgontidningar (procent)



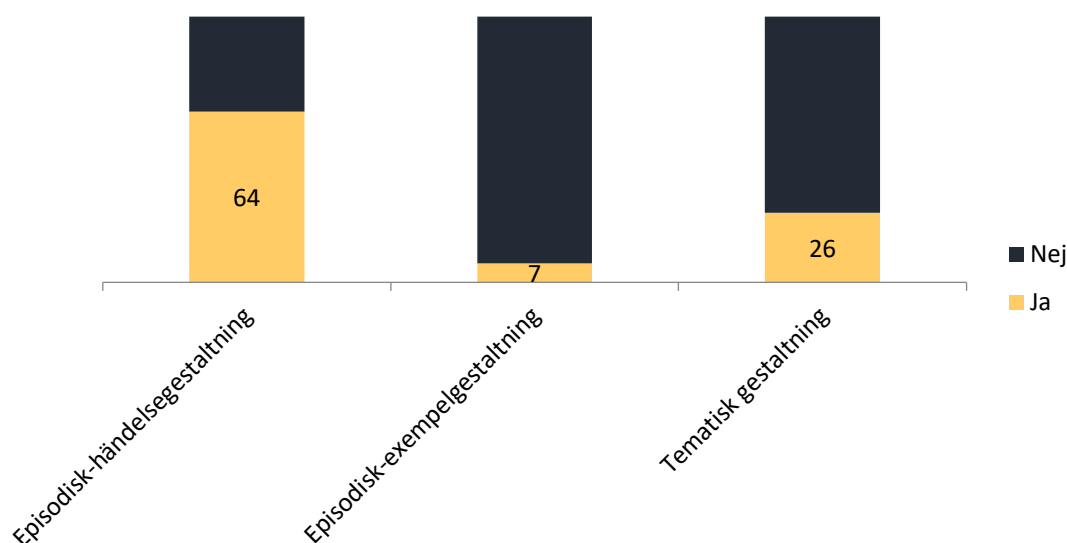
Figur 21. Totalt 601 artiklar. Fler än en gestaltning kunde förekomma i samma artikel.

Gestaltningar i artiklar skrivna av kvällstidningar (procent)



Figur 22. Totalt 60 artiklar. Fler än en gestaltning kunde förekomma i samma artikel.

Gestaltningar i artiklar skrivna av rikstäckande morgontidningar (procent)



Figur 23. Totalt 42 artiklar. Fler än en gestaltning kunde förekomma i samma artikel.

Den dominerande gestaltningen bland samtliga tidningskategorier var episodisk-händelsegestaltning, följt av tematisk gestaltning. Alla tre hade en väldigt låg andel episodisk-exempelgestaltning. På det stora hela är det alltså inga större skillnader mellan medierna. Specifikt hade rikstäckande morgontidning och lokal/regional morgontidning liknande gestaltningar. Skillnaden var att lokal/regional morgontidning hade två procentenheter mer episodisk-händelsegestaltning, samt att rikstäckande morgontidningar hade fyra procentenheter mer episodisk-exempelgestaltning.

Den kategori som stack ut något var kvällstidningar, som hade högre andel episodisk-händelsegestaltning och samtidigt lägre andel tematisk gestaltning än de båda andra kategorierna. Det kan förklaras med hjälp av teorier om kommersialisering. Kvällstidningar är beroende av att sälja lösnummer varje dag, medan både rikstäckande och lokala/regionala morgontidningar oftare har prenumeranter (Allern, 2012). Det innebär att kvällstidningarna är under hårdare press att locka publiken till läsning, och som tidigare nämnt går episodisk-händelsegestaltning ofta hand i hand med medialiseringstekniker som konkretisering och förenkling.

Att fördelningen mellan olika gestaltningar är väldigt lik mellan regionala/lokala morgontidningar och rikstäckande morgontidningar är intressant, då TT-artiklar utgjorde 74 procent av materialet i regional/lokal press jämfört med endast 12 procent i rikstäckande morgontidningar. Det tyder på att de har i stort sett samma nyhetsvärdering. En annan förklaring skulle kunna vara att TT-journalister, som har producerat majoriteten av materialet, arbetar antingen i Stockholm eller Göteborg och därför har liknande perspektiv som de rikstäckande morgontidningarnas journalister.

9 Slutdiskussion

Syftet med denna studie var att undersöka hur svensk tryckt press rapporterade om NMRs demonstration samt motdemonstrationerna mot den, för att se hur de gestaltades. Så vad kom vi fram till?

Sammanfattningsvis dominerade en episodisk-händelsegestaltning i materialet som helhet. Tidningarna fokuserade på detaljer såsom hur många som deltog i demonstrationerna, vilken väg NMR gick, samt hur de betedde sig under demonstrationen. En mer tematisk gestaltning som satte händelserna i ett större sammanhang fick stå tillbaka till förmån för den episodiska gestaltningen. Majoriteten av materialet utgjordes av artiklar som huvudsakligen handlade om NMRs demonstration.

Rapporteringen om NMRs demonstration stämmer väl överens med de teorier och tidigare forskning vi utgått ifrån. Den följer protest-paradigmen och teorier om nyhetsvärdering och medialiseringstekniker. Det resultatet går i linje med vad vi hade förväntat oss. Även rapporteringen om motdemonstrationerna följer på det stora hela våra teorier och tidigare forskning.

Något som var oväntat var den låga andelen episodisk-exempelgestaltning. Även om vi förväntade oss en huvudsakligen episodisk-händelsegestaltning var det förvånande att det var ett så väldigt lågt antal artiklar med episodisk-exempelgestaltning. Speciellt med tanke på ämnet, då nazism är något som påverkar många på ett nära och personligt sätt. Det hade varit tacksamt för tidningarna att skriva om, då personliga berättelser och levnadsöden ofta lockar till läsning och samtidigt sätter händelserna i ett större sammanhang. Men episodisk-exempelgestaltning utgjorde alltså endast tre procent av det totala materialet, eller 26 av 758 artiklar.

Ett intressant resultat var att gestaltningen av motdemonstrationerna var övervägande tematiskt gestaltad. Dock var mer än hälften av artiklarna samtidigt episodisk-händelsegestaltade, det förekom alltså ofta mer än en gestaltning. Men andelen artiklar som handlade om motdemonstrationerna utgjorde bara en tiondel av materialet.

På frågan om det skilde sig mellan olika tidningar fick vi inget självklart svar. Resultatet visade att rikstäckande morgontidningar och lokala/regionala morgontidningar hade nästan identiska gestaltningar. Kvällstidningar däremot hade en något annorlunda gestaltning: lägre tematisk och högre episodisk-händelse. På det stora hela kan man alltså säga att det skiljer sig mellan morgontidningar och kvällstidningar, men att det inte blir någon skillnad beroende på om morgontidningarna är lokala/regionala eller rikstäckande. Det stämde relativt väl överens med våra förväntningar: vi antog att det skulle vara en skillnad mellan dags- och kvällspressen vilket stämde, men vi trodde även att det skulle vara en större skillnad mellan lokala/regionala och rikstäckande morgontidningar. Givet den stora mängden TT-material i de lokala/regionala tidningarna så är resultatet dock inte särskilt förvånande.

Som tidigare nämnt i kapitlet om mätfel upptäckte vi att det fanns några större granskningar av NMR som organisation som inte föll inom ramen för vår studie. Detta eftersom de inte handlade om själva demonstrationen överhuvudtaget, utan ofta fanns på sidorna precis innan eller efter. Därmed kan vi dra slutsatsen att själva demonstrationen gestaltades övervägande episodiskt, men det fanns också material som satte händelsen i ett större sammanhang. Dessa tematiskt gestaltade artiklar var indirekt kopplade till händelserna. Att andelen tematisk

gestaltning var relativt låg i artiklar som handlade om NMR kan också bero på att de inte hade angett något specifikt syfte med demonstrationen, och tematisk gestaltning handlar delvis om att återge vad demonstranterna vill uppnå. Motdemonstranterna däremot hade ett naturligt syfte: att visa sin motvilja mot NMR.

Gestaltningseffekter av demonstrationen

I denna studie undersökte vi inte gestaltningseffekter, men kan utifrån tidigare forskning dra slutsatser om hur de gestaltningar vi kom fram till påverkar den publik som tagit del av dem. Iyengar (1991) kom i sin studie fram till att publiken tillskriver olika aktörer ansvar beroende på vilken gestaltning de blir exponerade för. De som tagit del av episodiska gestaltningar formade i första hand åsikter om de personer som figurerade i nyheten, medan de som fått se tematiska gestaltningar i högre grad höll politiker och beslutsfattare ansvariga för problemet som belystes. Utifrån Iyengars resultat kan vi alltså dra slutsatser om hur den episodiska händelsegestaltning som dominerade i rapporteringen om demonstrationerna påverkar publiken. Enligt Iyengars studie innebär det alltså att publiken som läst om demonstrationerna i högre grad bildar en uppfattning om de enskilda medlemmarna i NMR, snarare än att reflektera kring nazistiska grupper i allmänhet. Hade de istället blivit exponerade för en övergripande tematisk gestaltning är det troligare att de format åsikter kring frågor om vem som får ha yttrandefrihet, hur samhället kan arbeta mot nazism och liknande. Som tidigare nämnt finns det även ett antal andra studier som visar att publiken lägger stor vikt vid det medier framhäver när de formar sina åsikter (Druckman, 2001, Tuchman, 1978, Nelson et al., 1997, Ramírez & Verkuyten, 2011).

Förslag till vidare forskning

Framförallt vill vi uppmana framtida forskare att göra fler studier om demonstrationer inom en svensk kontext. Vi hade svårt att hitta svenska studier om hur demonstrationer gestaltas till avsnittet tidigare forskning, vilket tyder på att det finns en forskningslucka där. Det hade varit intressant att göra en kvantitativ innehållsanalys utifrån en större population, liknande den Wouters gjorde i Belgien, fast av press då Wouters undersökte tv-nyheter. En sådan undersökning hade även gått att generalisera, vilket denna undersökning inte gör anspråk på. Vidare hade det varit intressant att göra en jämförande undersökning mellan en kontroversiell demonstration som NMRs och en demonstration anordnad av en mer socialt accepterad grupp, är det någon skillnad i hur de gestaltas?

Vi upptäckte också att det fanns aspekter av texterna som var svåra att fånga upp med hjälp av kvantitativ innehållsanalys. Därför vill vi råda framtida forskare att kombinera kvantitativ och kvalitativ innehållsanalys för att inte gå miste om de mer underförstådda budskapen i texterna.

Sammanfattning

Avslutningsvis kan man alltså säga att en episodisk-händelsegestaltning dominerade i materialet som helhet och framförallt i rapporteringen om Nordiska motståndsrörelsens demonstration. Vad vi däremot inte vet är hur mycket NMRs motvilja att prata med journalister, samt deras kontroversiella tillvägagångssätt, bidrar till det. Hade gestaltningen sett annorlunda ut om det var en mindre kontroversiell organisation? Vad beror på organisationen i sig och vad beror på journalistisk praxis, medveten eller omedveten? Det är många faktorer som ligger bakom de gestaltningar som publiken i slutändan tar del av. I denna uppsats har vi gjort en ansats till att förklara några av dem.

10 Referenslista

- Adrell, A., & Glatzl, G. (2017). *Normala Nazister - en kvalitativ diskursanalys av sveriges två största dagstidningar angående två nynazistiska demonstrationer* (kandidatuppsats). Göteborg: Institutionen för journalistik, medier & kommunikation, Göteborgs Universitet. Hämtad 2018-04-10 från <https://gupea.ub.gu.se/handle/2077/55317>
- Allern, S. (2012). Journalistiken och kommersialiseringen. I L. Nord & J. Strömbäck, (Red.), *Medierna och demokratin* (s. 233-259). Lund: Studentlitteratur AB.
- Bryant, J. & Zillman, D. (2009). A Retrospective and Prospective Look at Media Effects. I: R. L. Nabi & M. D. Oliver (Red.), *The Sage Handbook of Media Processes and Effects*. (s. 9-17) Thousand Oaks: Sage.
- Druckman, J.N. (2001). The Implications of Framing Effects for Citizen Competence. *Political Behavior*, 23(3), 225-256.
- Entman, R.M. (1993). Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm. *Journal of Communication* 43(4), 51-58.
- Erwander, A., & Lindkvist, H. (2014). "Det här var dagen då anonyma tonåringar via sociala medier startade ett upplopp i Göteborg". *En studie över gestaltningen i fyra svenska tidningar av gatuoroligheterna vid "Instagram-händelserna" i Göteborg år 2012* (kandidatuppsats). Göteborg: Institutionen för journalistik, medier & kommunikation, Göteborgs Universitet. Hämtad 2018-02-12 från <https://gupea.ub.gu.se/handle/2077/40118>
- Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H., Wägnerud, L. (2012). *Metodpraktikan. Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Vällingby: Norstedts Juridik AB.
- Findahl, O. (2002). *Våldsfiltret. Om mediernas rapportering av demonstrationer från Vietnam till WTO och EU*. I Liliequist, M. & Lundälv, J. (Red.) *Gatans politik: Göteborgsdemonstrationerna juni 2001 : ur mediernas, polisernas och demonstranternas perspektiv*. Gävle: Meyer.
- Galtung, J. & Ruge, M.H. (1965). The Structure of Foreign News. *Journal of Peace Research*, 2(1), 64-91.
- Ghersetti, M. (2012). Journalistikens nyhetsvärdering. I. Nord & J. Strömbäck (Red.), *Medierna och demokratin* (s. 205-232). Lund: Studentlitteratur AB.
- Hallin, D.C. & Mancini, P. (2004). *Comparing Media Systems: Three Models of Media and Politics*. Cambridge: Cambridge University Press
- Iyengar, S. (1990). Framing Responsibility for Political Issues: The Case of Poverty. *Political behavior* 12(1), 19-40.
- Iyengar, S. (1991). *Is anyone responsible? How television frames political issues*. Chicago and London: The university of Chicago press.

- Johansson, B. (2008). *Vid Nyhetsdesken. En studie av nyhetsvärdering vid svenska nyhetsredaktioner* (Studier i Politisk Kommunikation, 2008:19). Sundsvall: Demokratiinstitutet.
- Karlén, M., Olsson, L. & Rostamzadeh, S. (2017). *Höras i media? Leg, tack! En kvantitativ innehållsanalys av representationen av ungdomar i Sveriges fem största tidningar* (Kandidatuppsats). Göteborg: Institutionen för journalistik, medier och kommunikation, Göteborgs universitet. Hämtad 2018-04-04 från <https://gupea.ub.gu.se/handle/2077/53997>
- Lidén, A., & Larsson, E. (2017). *Nordiska motståndsrörelsens demonstration i Göteborg - en demokratisk paradox. En kritisk diskursanalys av medias skildring av NMR:s demonstration i Göteborg 30 september 2017* (kandidatuppsats). Göteborg: Institutionen för socialt arbete, Göteborgs universitet. Hämtad 2018-04-10 från <https://gupea.ub.gu.se/handle/2077/55274>
- Matthes, J. (2009). What's in a frame? A content analysis of media framing studies in the world's leading communication journals, 1990-2005. *Journalism and Mass Communication Quarterly*, 86(2), 349-367.
- McLeod, D. M. (2007). News coverage and social protest: how the media's protest paradigm exacerbates social conflict. *Journal of dispute resolution*, 185(1), 185-194.
- McLeod, D.M., & Hertog, J.K. (1999). Social control, social change and the mass media's role in the regulation of protest groups. I D. Demers & K. Viswanath (Red.), *Mass media, social control and social change. A macrosocial perspective* (s. 305-330). Iowa: Iowa state university press.
- Nelson, T.E., Clawson, R.A., & Oxley, Z.M. (1997). Media Framing of Civil Liberties Conflict and Its Effect on Tolerance. *American Political Science Review* 91(3), 193-214.
- Nilsson, Å. (2010). Kvantitativ innehållsanalys. I M. Ekström & L. Larsson (Red.), *Metoder i kommunikationsvetenskap* (s.119–152). Lund: Studentlitteratur AB.
- Ramírez, C.L. & Verkuyten, M. (2011). Values, Media Framing and Political Tolerance for Extremist Groups. *Journal of Applied Social Psychology*, 41(7), 1583–1602.
- Shehata, A. (2012). Medierna och makten över publiken. I L. Nord & J. Strömbäck (Red.), *Medierna och demokratin* (s.317-344). Lund: Studentlitteratur AB.
- Shehata, A. (2015). Journalistikens dagordningar och gestaltningar. I M. Karlsson & J. Strömbäck (Red.), *Handbok i journalistikforskning* (s.353-368). Lund: Studentlitteratur AB.
- Shoemaker, P. J. (1984). Media treatment of deviant political groups. *Journalism and mass communication quarterly*, 61(1), 66-82.
- Shoemaker, P. J., & Cohen, A. A (2006). *News around the world: content, practitioners, and the public*. New York: Taylor & Francis Group.
- Smith, J., McCarthy, J. D., McPhail, C., & Augustyn, B. (2001). From Protest to Agenda Building: Description Bias in Media Coverage of Protest Events in Washington, D.C. *Social Forces*, 79(4), 1397-1423.

Strömbäck, J. (2000). *Makt och medier. En bok om samspelet mellan medborgarna, medierna och de politiska makthavarna*. Lund: Studentlitteratur AB.

Strömbäck, J. (2015). Journalistikens nyhetsurval och nyhetsvärderingar. I M. Karlsson & J. Strömbäck (Red.), *Handbok i journalistikforskning* (s.151-185). Lund: Studentlitteratur AB.

Tuchman, G. (1978). *Making News: A Study of Construction of Reality*. New York: The Free Press.

Wouters, R. (2015). Reporting Demonstrations: on Episodic and Thematic Coverage of Protest Events in Belgian Television News. *Political Communication*, 32:3, 475-496. Doi: 10.1037/a0014399

Digitala källor

Baas, D. (2017, 30 september). NMR:s fiasko: "Gick stukade ur det här". *GT*. Hämtad 2018-04-18 från <https://www.expressen.se/gt/expert-nmr-gick-stukade-ur-det-har/>

Bornemann, J., TT. (2017, 30 september). Missnöjda nazister avbröt marsch i Göteborg. *TT Nyhetsbyrå*. Hämtad 2018-04-18 från <http://web.retriever-info.com.ezproxy.ub.gu.se/services/archive/displayDocument?documentId=05080620170930539176&serviceId=2>

Delin, M. & Littorin, J. (2017, 30 september). Marschen kom av sig före start. *Dagens Nyheter*. Hämtad 2018-04-18 från <https://www.dn.se/arkiv/nyheter/marschen-kom-av-sig-fore-start/>

Einerstam, S. NMR hängde ut politiker och journalister i demonstrationen. *Sveriges Radio*. Hämtad 2018-03-17 från <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=6789562>

Expo Skola. (2016). *Svenska Motståndsrörelsen*. Hämtad 2018-04-17 från http://skola.expo.se/svenska-motstandsrorelsen_110.html

Lindholm, E. (2017, 22 augusti). Nazister uppmanar till revolt mot journalister och politiker. *Sveriges Radio*. Hämtad 2018-04-17 från <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=104&artikel=6760652>.

Lundqvist, I & Pierrou, M. (producent). (2017, 9 oktober). *Nazistdemonstrationen i Göteborg - P3 Nyheter Dokumentär* (radioprogram). Hämtad 2018-04-17 från <http://sverigesradio.se/sida/avsnitt/972403?programid=1646>

Medierna i P1. (2017, 13 oktober). Nazister vann kampen om medieutrymmet i Göteborg. *Sveriges Radio*. Hämtad 2018-04-23 från <https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=2795&artikel=6798216>

Nationalencyklopedin. (u.å.). *Demonstration*. Hämtad 2018-05-02 från <http://www.ne.se.ezproxy.ub.gu.se/uppslagsverk/encyklopedi/enkel/demonstration>

Nordiska motståndsrörelsen. (2018). *Invandring och hemskickning*. Hämtad 2018-04-17 från <http://www.nordiska-motstandsrorelsen.se/?p=212>

Nordiska motståndsrörelsen. (2018). *Media*. Hämtad 2018-04-17 från <http://www.nordiska-motstandsrörelsen.se/?p=191>

Nordiska motståndsrörelsen. (2018). *Staten och demokratin*. Hämtad 2018-04-17 från <http://www.nordiska-motstandsrörelsen.se/?p=206>

Runevad Kjellmer, J. (2017, 28 november). Nya tider och alternativa bokmässor - så gick det till. *Sveriges television*. Hämtad 2018-04-18 från <https://www.svt.se/kultur/nya-tider-och-alternativa-bokmassor-sa-gick-det-till>

TT Nyhetsbyrån. (2017, 30 september). Nazistmarschen i Göteborg avslutad. *TT Nyhetsbyrån/Omni*. Hämtad 2018-04-18 från <http://tt.omni.se/728ca3208b94c124068f44fc439f85f984e5a231>

TT Nyhetsbyrån. (2017, 1 oktober). NMR-ledaren bland de anhållna i Göteborg. *TT Nyhetsbyrån*. Hämtad 2018-04-18 från <http://web.retriever-info.com.ezproxy.ub.gu.se/services/archive/displayDocument?documentId=05080620171001539352&serviceId=2>

Bilaga 1

Kodschema

V1 Tidning

V2 Tidningsdatum

V3 Kodardatum

V4 Kodare (vem som har kodat)

1. Alice
2. Katja

V5 Rubrik

V6 Sektion

0. Framgår inte
1. Nyheter
2. Kultur
3. Nöje
4. Sport
5. Ekonomi

Vilken del av tidningen artikeln publicerats i. Ibland är kultur och nöje sammanslaget som en sektion i tidningen. Om så är fallet kodas det som kultur.

V7 Hur stor är artikeln (inklusive bild)?

1. Notis ($\frac{1}{8}$ sida eller mindre)
2. Liten artikel ($\frac{1}{8}$ - $\frac{1}{4}$ sida)
3. Mellanstor artikel ($\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{2}$ sida)
4. Stor artikel ($\frac{1}{2}$ - 1 sida)
5. Mer än en hel sida

V8 TT-material

1. Nej
2. Ja

Kodas endast ja om det tydligt framgår att det är via TT och är renodlat TT-material.

V9 Ämne

1. NMRs demonstration
2. Motdemonstration
3. Båda
6. Övrigt

Vad artikeln i huvudsak handlar om. Om den handlar lika mycket om de olika demonstrationerna kodas det som 3.

V10 Aktör 1

0. Förekommer ej
1. Polis
2. Aktör från NMR

3. Motdemonstrant
4. Privatperson/vittne
5. Expert
6. Övrigt
7. Åklagare

V11 Aktör 2

0. Förekommer ej
1. Polis
2. Aktör från NMR
3. Motdemonstrant
4. Privatperson/vittne
5. Expert
6. Övrigt
7. Åklagare

V12 Aktör 3

0. Förekommer ej
1. Polis
2. Aktör från NMR
3. Motdemonstrant
4. Privatperson/vittne
5. Expert
6. Övrigt
7. Åklagare

Aktörer kodas som personer/institutioner som omnämns eller agerar i artikeln. En expert kodas om det är en utomstående som ger ett makroperspektiv på händelserna, alltså någon som inte är direkt involverad. Aktörerna kodas i fallande ordning: Aktör 1, huvudaktör, den person som får mest utrymme i artikeln. Aktör 2, näst mest utrymme osv. Får de lika mycket utrymme kodas de baserat på när i artikeln de förekommer: Aktör 1 förekommer först i texten osv.

V13 Intervjuperson 1

0. Förekommer ej
1. Polis
2. Aktör från NMR
3. Motdemonstrant
4. Privatperson/vittne
5. Expert
6. Övrigt
7. Åklagare

V14 Intervjuperson 2

0. Förekommer ej
1. Polis
2. Aktör från NMR
3. Motdemonstrant
4. Privatperson/vittne
5. Expert

6. Övrigt
7. Åklagare

V15 Intervjuperson 3

0. Förekommer ej
1. Polis
2. Aktör från NMR
3. Motdemonstrant
4. Privatperson/vittne
5. Expert
6. Övrigt
7. Åklagare

Som intervjupersoner kodas alla som uttalar sig i ett pratminus i artikeln, även när man inte säkert kan säga att de varit på platsen (till exempel telefonintervju). En expert kodas om det är en utomstående som ger ett makroperspektiv på händelserna, alltså någon som inte är direkt involverad. Intervjupersonerna kodas i fallande ordning: Intervjuperson 1, den person som får mest utrymme i pratminus i artikeln. Intervjuperson 2, näst mest utrymme osv. Får de lika mycket utrymme kodas de baserat på när i artikeln de förekommer: Intervjuperson 1 förekommer först i texten osv.

V16 Nämnas detaljer kring demonstrationen såsom antal deltagare, plats, väderförhållanden, hur aktörerna är klädda eller övrigt beskrivande kring utseende?

1. Nej
2. Ja

V17 Vilka detaljer kring demonstrationen nämns i huvudsak?

0. Förekommer ej
1. Antal deltagare
2. Plats/demonstrationsväg
3. Väderförhållanden
4. Aktörernas beteende
5. Aktörernas klädsel eller utseenden
6. Övrigt

Om svaret är nej på V16 kodas denna som 0. Om flera detaljer nämns kodas den som får störst utrymme i artikeln. Om flera detaljer får lika stort utrymme kodas den som nämns först i artikeln.

V18 Får någon uttala sig ur ett mikroperspektiv om händelserna?

1. Nej
2. Ja

Med ett mikroperspektiv menas att en intervjuperson pratar om sina personliga känslor och erfarenheter samt hur ämnet/händelserna påverkar personens liv. Alla intervjuer räknas inte som mikroperspektiv, endast om någon berättar om hur ämnet påverkat personens privatliv.

V19 Vem uttalar sig ur ett mikroperspektiv?

0. Förekommer ej

1. Polis
2. Aktör från NMR
3. Motdemonstrant
4. Privatperson/vittne
5. Expert
6. Övrigt
7. Åklagare

Om svaret är nej på V18 kodas denna som 0. Om flera olika personer får uttala sig ur ett mikroperspektiv kodas den som får störst utrymme i artikeln. Om flera personer får lika stort utrymme kodas den som förekommer först i artikeln.

V20 Ges ett makroperspektiv på händelserna?

1. Nej
2. Ja

Med ett makroperspektiv menas övergripande bakgrundsinformation om varför demonstrationen hålls, vad man önskar uppnå och/eller vilka lösningar som eventuellt finns till problemet.

V21 Vem ger ett makroperspektiv på händelserna?

0. Förekommer ej
1. Polis
2. Aktör från NMR
3. Motdemonstrant
4. Privatperson/vittne
5. Expert
6. Reportertext
7. Övrigt
8. Åklagare

Om svaret är nej på V20 kodas denna som 0. Om flera olika personer ger ett makroperspektiv på händelserna kodas den som får störst utrymme i artikeln. Om flera personer får lika stort utrymme kodas den som förekommer först i artikeln.